

PERŽVALGA.

— Krajus" 7 Nr. praneša iš Petropilės, jog tėnykštė Lietuvos-Žemaičių Labd. Dr. 5 (18) vasario kelė dramatišką vakarą su lietuviškoms dainoms ir šokiais. Jis nepamini ką jie perstatė ant scenos.

— Iš Šiaulių, Kauno gub., rašo, jog 33 sausio š. m. sudėgė didelė odos dirbtuvė (garbarnia); neteko uždarbio ir duonos apie 200 šeimynų.

— Lietuvoje paskutiniu laiku ukininkai prasimanė siųsti užrubežin naminių sviestą. Iš siųsdami, jie daug daugiau už jį gauna, negu parduoliodami perkupčiams žydeliams.

— Kaune tapo uždėta pirklystės mokslainė. Jos kursas padalintas į 7 skyrius. Iš pradžią jau atsirado daug daugiau kandidatų į mokinius, negu buvo vietų. Tapo priimta 128 mokiniai, iš kurių pusė — žydų.

— Kauno vyskupas, užvirtino kunigų projektą pabudavoti didelį namą, į kurį tilps visi kunigai nustoję sveikatos ar vietų. Tas kunigų namas bus statomas Pabiržėje, Panevežio pav., Kauno gub.

— Iš Baltstogės ir Minsko gub. rašo, jog kasdiena didinasi išsivystė gyventojų į sveitimus kraštus. Bėga įvairių varų žmonės, su pasais ir be. Daugiausia Amerikon, kiti gi Aprikon.

— „Uk.“ Nr. 1, š. m. štai ką rašo apie šių metų sukaktuves:

„Šįmet išpuola dvejios sukaktuvės, kurias norėtume kaip reikiant apvaikščioti, butent: 1) 15-metinės „Ukininko“ sukaktuvės, kurias norėtume paminėti „Uk-ko“ Nr. 12 š. m., ir 2) 5-metinės sukaktuvės atminimui d-ro Kurdirkos mirimo, kurias norėtume paminėti, neskaitant „Varpo“, teipgi ir „Uk-ko“ Nr. 11.

— „Kaip prie pirmųjų, teip ir prie antrųjų sukaktuvių kviečiame visus savo skaitytojus, rašytojus ir draugus, kas kuo galėdamas, prisidėti. Nepamirškime teipgi, kaip kas išmanydamas, ir atšvęsti tų sukaktuvių. —

— „Prie progos primename skaitytojams ir raginame juos nepraleisti šįmet „Lietuvių Tautos Šventės“ atminimui mūsų tautos atgijimo, surišto maž-daug su „Aušros“ pasirodymu, kurią pereitais metais kur-ne-kur pradėjome jau apvaikščioti, o kuri pridera kiekvienam tikram lietuviui apvaikščioti kasmet maž-daug apie Jonines ar Petrines, kaip kam patogiau ir parankiau“.

— „Lietuva“ Nr. 11, š. m. straipsnelyje p. a.: „Priderėtų naudotiesi“, ragina Lietuvos inteligenciją pasinaudoti iš dabartinio įsipainiojimo Maskolijos į karę, ir reikalauti sugražinimo lietuviams spaudos. „Lietuva“ sako, jog raudas laike karės pasidaręs daug švelnesniu ir nuolankesniu, ko darodymui priveda pavyzdį iš Sebastopolinės karės, kurios laike Lenkijoj cenzūros raštų visai nebuvo.

— Prasidėjus karei tarpe Maskolijos ir Japonijos, trys stipriausios lenkų organizacijos Amerikoj ir keletas rimtesnių lenkiškų laikraščių, susivieniję, apskelbė viešą protestą prieš Maskolijos grobimo politiką, ir išreiškė prielankumą Japonijai, mažesnei, ir nieko blogo nepadariusiai europiečiams, tautai.

Mēs, lietuviai, kurie nenorime veidmainiauti, ir žinome gerai ką mums kalta yra Maskolija, turėtumėm ir gi tą patį pasirupinti atlikt.

Nuo Redakcijos.

Už korespondencijas ir apgarsinimus „Vienybės“ redakcija neatsako.

Isz Lietuvos.

Naumiestis, Suvalkų gub.

Kur tik kreipies, kur tik žiuri, visur vargai, nelaimės, o jau nuo dejavimų žmonių, nei ausis apkurto. Per visą pabaigą pereitų metų žmonės tik ir kalbėjo apie lietuviško spaudos leidimą. — Jau nuo naujo meto vis bus spanda, — kalbėjo žmonės, bet praėjo ir naujas metas, o apie spaudą — nė šnašt. Dabar ir vilties nustojo, mato, kad nesulauks nuo valdzios tų malonių, ir dabar, visi raškas ištiesė į užrubežius, tik ir laukia, kad prigriebtų kokių nors naujienų pasiskaityti užstojus ilgiems žiemos vakarams.

Šie metai nepergeriausi. Ypatingai dėl vargšų neturtinųjų žmonių. Uždarbių nėra, ukininkai, su mašinoms išsikule, po namus patį apsitrusia, net ir bernų nesamdo iki pavasariui. Blogai žmonelėms: vasara buvo šlapia, bulvės prigėrė, per tai net ir pasiturinti žmonės priversti elgėtauti.

Sėmens šįmet neprekiavo, kaip budavo kitais metais, kad daugumas ant reikalų pasidarydavo pinigų už sėmenis. Linai šįmet pirmiausia buvę suvis pigūs umai iškart pakilo augštyn, iš tos priežasties žydai daug žmonių apgavo: žmonės nežinodami prekės linų, pardavinėjo po 2 rub. pudą, ką buvo verta 4 rub. Apie tai dasižinoję tuli, kad tapo nusukti žydų, nedavė linų, o sugražinę pinigus, kitiems pardavė, kurie davė daugiau. Žydai apskundė ukininkus teisman, ir tuli ukininkai prakišo; gal sudas žydų pusę prilaikė? O gal ukininkai už tai kalti, kad nenor daug duoti pelnyti žydams? (Jei teks dasižinoti apie tuos nuskriaustus ukininkus plačiau, tada pranešiu skaitytojams).

Pirmiausia Lietuvoje ukininkai mokedavo mokedę už ra-

guotus gyvulius tik po 1 kap. nuo galvijo, dabar nuo šio meto užkrovė po 9 kap., kas ant ukininkų padare nesmagų įspudį, tuom labiau, kad daugumas, galvijams ištipus, vienok negavo atlygiuimo; mat veterinaras pripažinęs, kad ne tokia liga pastipo, pagal kokią tik yra įstatymas atlyginti. — Kalba, kad toliaus uždėję mokedę ant avių, vištų ir ant žvirblių. Kaip tie prispausti, ir tamsybėj panardyti ukininkeliai ir išsimokės.

Laukuks.

Užpaliai, Vilkmergės pav. Kauno gub.

Netoli sodžiaus Šarkių gyveno grįtelėj tula varginga į namė Baukienė. Ji buvo liguosta ir laikė pas savę mažą mergaitę — ar tai dukterė buvo ar giminaitė — iš nežinau, tą tik žinau, kad pas jas įsivėisė velnias. Ir to tikrai nežinau ar tą butų velnias ar kas kitas, bet kas gi kad ne velnias, kuris ėmė krest tokius juokus ir nesiduoda matyt?

Nors juokingai prasidėjo, bet tragiškai užsibaigė. Prasidėjo Visų Šventų vakare. Pradžia buvo, kad kalavartas (ratelis) pradėjo pats vėrpties, paskiaus nematoma spēka išvartaliojo visus sudinus ir sumaišė grudus su pelais. Žmonės subėgo žiureti ir, nesuprasdami kas per dyvai, parvežė iš Užpalių kunigą. Kunigui besirengiant švęsti, velnias pagriebė nuo stalo knygą ir nusviedė papriezdin. Paskiaus dar su razančium norėję ką tą daryti, bet ir tą pikta dvase ištraukusi iš rankų šmetė laukan. Kunigas, nepriveikęs velnio, turėjo išsinešinti su Dievo žodžiais nieko nepesę. Paskiaus nematoma spēka blaškės ir blaškės, kol kaimynai sergančią bobelę išvežė kitur. Pasiblaškęs potam dar porą sąvaičių, velnias sudegino tą grįtelę, kur suplėškėjo bobutės karvelė ir grudeliai ir

visas menkas turtelis.

Pasklydus garsui apie tokias velnio šėlybas, žmonės plaukė iš tolimų aplinkų žiūrėti, ir niekas neišsirdo, kad būtų atspėjęs tikrą tų dyvų priežastį. Visi sako, kad tai darbai velnio. (Kada žmonės apsišvies ir apsisavys gerai su biologija, hipnotizmu ir magnetizmu taip kaip ir su kitais mokslais išaiškinančiais įvairius gamtos apsišviesimus, tada pranyks jų vaidentuvėje netik velnio esybė, bet ir jo pats vardas, o kiekvieną nesuprantamą apsišviesimą stengsis išaiškinti sau mokslo keliu, nekliudydami visai neesanti velnią. Red.) *Atjaja.*

Laiszkai isz Argentinos.

Rašo A. J. Vištalius.

(Tąsa.)

18). *Esperanto Lingvo Internacio.*

Tai prakeiktas dvilink-ar trilinkliežuvių darbas! Ką veidmainius garbina ir trilinkliežuvius godoja, tegul jį visi septyni perkunai vienu trenksmu nutrenkia! Tiek varvelevimų jau yra ant žemės, o tie pasitėliai dar daugiau jų tveria, ir vis ant pirmo pamato mūsų liežuviu! Todėl gi sakau atvirai, jog nekenčiu netiktai to naujo liežuviu, bet net ir žodį „inteligentas“ ir paniekinu tokią inteligenciją su visais jų garbintojais. Šalin su naujais liežuviais ir su monais ir visais valnais velniais viliokais ir apgavikais kvailių ozių, ožkų ir avingalvių!...

Butų gerai ir naudinga, kad praneštumet žedname Nr. „Vienybės L.“ kokį straipsnelį, nors pusskiltinį, iš istorijos mūsų tėvynės iš prašokusių gadynių. —

Skaičiau „Vienybės L.“ ir „Lietuvoj“ apie augščiausias vietas ant žemės žmonių apgyventas ir geležinkelius, ir man rodosi, jog nesutinka su tiesa:

paduodu ką apie tuos dalykus kada kur skaičiau. Štai trumpai pasakysiu, kad augščiausia vieta yra žmonių apgyventą, tai klioštorius kunigų budistų Haide, Tibete, iškilmeį 16,000 pedų augščiau marių. Paskui seka augštumoj gelžkeldvaris vadinamas Galera, Peruvijoje, perų pietinės Amerikos 15,635 p., miestas Potosi respublikoje Bolivijos 13,333 p., Cuzco res. Peruvijos 11,380 p., Leadoville, Colorado val., šiaurinėj Amerikoj 10,000 p.

Daugiau tuomtarpu nepaišysiu nieko, nes ir taip jau bus per ilga zaunuška, bet kas turės kantrybę perskaityt visą, gal ras kokį straipsnelį arba nors mislę naudingą, iš kurios rasi gali kilt paskui dar naudingesnė, nėra dvi mislės susilieję dažnai gimdo trečią labai gerą. Jusų satevietis *A. J. Vištalius.*

Politiszkos žinios.

Suvienytos Valstijos.

Nuo laiko kada revoliucionieriai respublikos San Domingo paleido šuvį į amerikonišką garlavį tas šuvis atsiliėdė atbalsiais per visus Amerikos laikraščius. Vieni reikalavo butinai tuojaus San Domingo priglausti prie Suvienytų Valstijų valdžios, kiti liepė tiktai nubausti gerai ir vėl palikti ant valios, dar kiti ir didesnė dauguma nori įvesti toje respublikoje tvarką, įstatyti Amerikai prielankią valdžią ir tada atsitraukti šalin, kaip, kad padarė su Kuba. Paskutinis balsas, regis, bus balsu amerikoniškų kapitalistų godumo ir, kaip visada esti, turės įvykti. Tuom labiausiai, kad priežastis priekabių kasdien didinasi. 1-kovo revoliucionieriai dar norėjo įgriebti vieną garlavį ant Clyde ruozo, bet amerikoniškas kreiseris Columbia juos iš tos vietos išvaikė.

Pasikelėliai Moros, ant Pi-

lipiniškų salų, nesiduoda taip greit išvaikyti, kaip dominiečiai. Jie, 29 vasario susimušę su amerikonais, sužeidė kelioliką kareivių ir vieną leitenantą.

Baudime domingiečių ir ramnime šaudyklėms pilipiniečių, Amerika lošia rolę globingos motinos. Bet kokę rolę ji lošia dabartiniuose sėtikiuose Maskolijos su Japonija, tai jau nė visi dievai nebegali žinot. Savo urėdiškoje presoje pila visas sąslavas ant Maskolijos, tuomtarpu prezidentas Rooseveltas išleido padavadijimą, kad niekas nedrįstų sympatizuoti Japonijai. Tai vėl amerikoniški trustieriai, turinti beveik visą valdžią savo rankose, kur tik galėdami piudo Europos politikierius su Maskolijos, o kongresas, susidedas iš tų pačių trustierių, laiko kuštas kalbas, išreikšdami savo „geriausius“ jausmus Maskolijai, ir baidydami patį savę japoniečiais, kurių buk, jeigu pergales maskolius, tapę daug aišesni neprieteliai amerikonių reikalams Mandžiurijoje, negu maskoliai. Tokias komedijas, tur but, tik amerikoniškai teįstengia varinėti.

KARE MASKOLIJS SU JAPONIJA

Ligšiolaik iš karės begio dar nieko svarbaus nenusidavė. Japonai koncentruoja savo armiją rytinėje dalyj Korėjos, iš kur lengvesnis tampa susinešimas su laivyne ir nėra paojus iš tos pusės, jeigu maskoliai kada užsimanytų jų laivyne su armija perskirti. Bet šiūmolaik maskoliai stiprina tik Portą Arthuro, išsielendami susirėmimų su japonais.

7 d. kovo japonų 5 laivai ir 2 kreiseriai, bepluduriuodami ant japoniškos mares, umai užpuolo pakraščius rytinės dalies Vladvostoko ir emė smarkiai šaudyt, bet maskoliai iš porto visai neatsiliepė;

rasi pabijojo parodyt, kad tuomolaiku mažai turėjo spēkų, arba jų šuviai negalėjo atsiekti japonų laivynės. Užmušę japonai keletą žmonių ir valandą pašaudę vėl sugrįžo į mares.

11 kovo praneša iš Petropi- lės jog pakraščiuose Mandžiurijos maskoliški kareiviai susitiko keliose vietose su japonais ir turėjo susirėmimus, bet visur tapę nuo japonų išsklaisyti. Maskoliai turbūt dar nenori su japonais susiimti ant sausžemio, nes jie laukia didesnių spēkų iš Siberijos ir nėra visai prie to prisirengę; jie dabar traukia visas sausžemio spēkas į aplinkinę Antungo.

Iš Tokio rašo į „Standard“ jog japonija ketinanti prisilaukyti smarkios taktikos, t. y. drožti maskoliams greitai ir smagiai, idant tuomi sutrumpinti laiką karės.

„Daily Chronicle“ praneša iš Šanghai'o, jog Japonija įsteigė Korėjoje liglaikinį naują valdžios komitetą, kurio galva paskyrė Tokagavą, o ministrų prezidentu Kato. Paskutinis apsigyveno imperatoriaus namuose, idant būtų geriau sergėti Korėjos imperatorių, kurs ketinas pametęs šilį pabėgt ant prancuziško laivo.

Iš Tokio pareina žinios patvirtintos urėdiškai ir privatiškai, jog paskutinė japoniečių ketvirta ataka ant Porto Arthur, buvusi smarkiausi už visas pirmaisiais; vienas maskolių torpėdnešis tapo paskandintas ir keliolika tokių pat rimtai apdaužyta. Japonai buvo apsiautę visus pakraščius Porto Arthur ir bombardavo veik keturias valandas. Šiuomolaik išgelbėjo portą nuo galutinio sudaužimo labai navatnas minėto porto žemės padėjimas.

Maskolija dabar išsiunčia į rytinę Aziją du smarkiausiu korpusu kariaunos: 15-tąjį armijos korpų iš Maskvos ir 10-tąjį iš Karkovo. Tie du

korpusu yra žinomi kaip smarki dalis kariaunos, bet ar jie padarys ką su savo smarkumu Mandziurijoje, tai laikas parodyti. Ir smarkiausias kareivys nustoja energijos, kęsdamas šaltį, badą ir kitus nedateklus, kuriuos dabar maskolių kareiviai yra priversti kensti.

Londono laikraščiai rašo apie jūirtimą ir vaidus tarpe maskolių apicierių, kurie erzina ir skundžia vieni kitus kaltindami už nesumanumą ir nemokėjimą vesti kariškų operacijų. Labiausia nesutinka apicierai laivynės ir armijos.

Matyt kad maskolių aficerai netiktai nerangūs, bet ir baisiai žioplūs. Neseniai viena japoniška mergaitė pavogė iš aficerų biuro karės žemlapius ir kitus svarbius dokumentus, kurie parodo visą sto- vį maskoliškos kariaunos Por- te Arthuro ir visus maskolių plianus kaslink vedimo karės. Tais popierais pavogusi, japonietė, nusidavė per eiles kareivių į Pekiną, kur atidavė Japonijos ministru, Uchida. Visai nepastebėtina, jog japonų šnipai taip pasekmingai įlen- da į visokius portus, kaip kad neseniai maskoliai nekurius sugavo Kronštade ir Kazan- niuje, mat juos veda prie tų darbų tikra meilė savo šalies ir noras ją apginti nuo grobi- kų. Daug navatnesniu išrodo, kad maskoliai nuo pat pra- dzios karės neperstoja darę klaidų ir praziopsojimų.

13 kovo telegramai iš Tien Tsin, Shanghai ir Londono praneša jog maskoliai jau vi- siškai apleido Portą Arthuro. Jeigu tos žinios būtų teisingos, tai pasirodytų, jog japonai la- bai daug išlošė, nes įgriebimas šio porto, tai japonams grynas radinis: jie, turėdami užpaka- lyj savęs plyną marę, gali ves- ti dabar karę ant sausumos la- bai lengvu būdu, atstumdami maskolius nuo visų pakraščiu iki pat Vadivostoko, o gal pri-

verstu išsinešdinti ir iš tenai.

Vokiški laikraščiai praneša, buk Maskolijos lenkai ketina pasinaudoti iš dabartinio da- lykų stovio ir pakelti Masko- lijoj revoliuciją. Abelnai i- mant dabar būtų geriausia proga kelti revoliuciją, bet ne galima tikėti, idant lenkai kel- tų revoliuciją pirma pačių mas- kolių ir mazarusių, lenkai nėra prie to prisirengę.

Vokietija.

Nesenei Prusų ministrų Kam- baryj tapo pakeltas klausimas apie išėivius Maskolijos paval- dinius, kurie per carą yra lai- komi už anarkistus, ir kuriuos jis paveda Prusų valdzios ypa- tingai globai. Prusų ministrai: Tiesos ir Vidaus Dalykų ant- to atsiliepdami pasakė, jog apšaukimas pabėgėlių iš Mas- kolijos anarkistais, yra nekam- vertas išmislas, kuris jau se- niai reikalingas yra panaikin- ti. Nežiurint ant to, vienog, didesnė dalis Kambario sąna- rių, nutarė laikytis senovinio budo, kaslink Maskolijos pa- valdinių.

Prancuzija.

Iškilus kare tarpe Maskoli- jos ir Japonijos prancuzų so- cialistai Paryžiuje laikė didė- lį susirinkimą, ant kurjo gar- sus oratorius ir politikierius, M. Jaures, kalbėdamas, tarp- kit-ko, šep išsitarė: — „Mes, socialistai, senai jau patėmy- jom, jog Prancuzijos silpnybė yra labai padidinama, jog liuosi šalis nuo 36 milijonų gyventojų nereikalauja nė pati su niekuo kariauti, nė bijotis kitų; jeigu kas užsipultų ant jos tiesų ir liuosybės, galės ji save visada apsiginti nuo už- puolikų. Tai gi, mums ne- reikalinga turėti jokį talkinin- ką, k. a. p., lyg šiolai laik turė- me Maskoliją... Dabar gi- iškilus kare tarpe menamos mūsų talkininkės ir Japonijos, mes neprivalome kištis nė į

vieną nė į kitą pusę. Patrau- kim ryšius prietelystės, kuri pradeda būti mums paojinga”. Ta kalba suprantamai sukėlė liarmą tarpe nacionalistų, bet galima mislyti, kad Prancuzi- joj diena iš dienos auga skait- lius žmonių visai sutinkančių su pažvalgomis M. Jources.

Dalis darbu.

☛ NEW YORK. Sutraikavo sivišum 3,000 murininkų, reikalaudami panaikinti virš- laikines darbo adynas. Darb- daviai įstatė daugelyje vietų skabsus.

☛ KANSAS CITY, Mo. Apie 1,000 vežėjų pakėlė straiką. Reikalauja pakėlimo mokes- ties, sutrumpinimo darbo die- nos iki 10½ val. ir pripažinimo unijos. Vežimų savininkai mė- gina juos užmainyti skabsais.

☛ CRIPPLE CREEK, COL. Di- dis angliakasių straikas tapo neva užbaigtas. Sakome neva, nes didesnė pusė darbininkų dar straičiuoja, o kiti carišku- budu tapo išvyti iš tos valsti- jos. Darbai kastynėse nors silpnai, bet einasi su skabsais ir dalimi pagrižusių unijiečių.

☛ CHICAGO, ILL. Čia su- straikavo iškabų tepliočiai, reikalaudami mokėti po senam 4 dol. ant dienos: darbdaviai mat, nutarę buvo tiek nemokėti.

☛ SCRANTON, PA. Vietinės unijos duonkepių ir skribelnin- kų prisakė savo sąnariams aki- liai daboti, kad savininkai iš- dirbinių lipytų unijos žymes, nes jie nenorėdami nuo unijos žymių pirkti, jai daro skriaudą.

☛ YORK, PA. Čionykštės ge- lezies dirbtuvės gavę daug ap- steliavimų iš Baltimorės, atbu- davoiant išdegusias vietas, la- bai smarkiai pradėjo varyti darbus. Tapo padauginta skaitlius įvairių rušių darbi- ninkų. Teipat sukruato dirb- tuvės plytų, vopnos, spinų, spintų ir kt.

☛ READING, PA. Kompani- jos norėdamos supiudyti viet-

nių unijų sąnarius su jų virši- ninkais, paleido paskalą, jog unijų vadai visi esą socialistais ir anarkistais. Vaisiumi tos paskalos iškilo daug nesutiki- mų tarpe unijų. Bet sumanus organizatorius unijos „Ameri- can Federation of Labor”, T. H. Flynn, sušaukė konvenciją, ant kurios pribuvus visų uni- jų atstovams tapo gražiai išro- dyta kur melas, o kur tiesa, ir, šiuom sykiu kompanijų šuny- bė nuejo ant niekų.

☛ MAHANAY CITY, PA. Po trijų mėnesių bedarbės pagrižo prie darbo apie 3,000 angliakasių Lehigh Valley Coal Co. ir Centralia kastynių. Apy- linkėse, Sioux ir MtCarmel teip gi prasidėjo darbai, kur dirba apie 1,000 žmonių.

☛ SCRANTON, PA. Čia susi- organizavo unija stenografų, norėdami prašalint iš darbo vaikus ir merginas, kurie pri- sisiulydami darban už 15—20 dol. ant mėnesio išstumia lau- kan profesionališkus stenogra- fus.

☛ HAZLETON, PA. Angle- kasių unija nutarė gaudyti vi- sus šviežius ateivius ir priraši- nėti prie unijos, nes lygšiolai- k dažnai jie po globa kompani- jų dirbdavo kaip skabsai.

☛ ALLENTOWN, PA. Visos vietinės unijos nutarė statyt- nusavį namą atlikimui viso- kių darbininkų reikalų.

Paskutinių laiku čia prisira- šė apie 3,000 žmonių prie įvai- rių unijų.

☛ SHAMOKIN, PA. Čia daug kastynių tapo užlietų vandens, ir per tai jose sustojo darbai.

☛ PLYMOUTH, PA. Daug vietų kastynėse vanduo sūga- dino įtaisas ir per tai pasiliovė darbai. Nekuriose jau vėl pradėjo dirbti, kur mažiau rei- kėjo laiko ant pataisymų.

Isz Amerikos.

Bėga iš Maskolijos. New York. Praeitą savaitę atvažiavo ant vieno tik vokiš-

ko laivo 1,800 ž. iš Maskolijos, kurių didesnė pusė yra pabėgusių iš baimės kad netaptų paimti į karę ir priversti muštis su japonais. Žmonės mat pradeda suprasti kad šita karė yra pradėta ne dėl jų reikalų, bet dėl nemieruoto godumo valdžios. Rasi į kitas prieplaukas, kaip Baltimores, Philadelphia, Canados, teipgi nemažai atvažiuoja, vis dėl tos pat priežasties.

Vyskupas — barbaras.

Neseniai vyskupas Brown, Arkanso valstijoje, apskelbė raštą, kuriame butina reikalauja, kad linčavimas juodskurių butų pripažintas kaipp urėdška tiesa. Ant to klerikaliskas laikraštis „Churchman“ labai aštriai išpeikė netikusio vyskupo norus, vadindamas judošyste. Mat net tie patys klerikalai pradeda pasibiaurėti tokiais Kristaus vietininkų nedorais pasielgimais.

Pennsylvanijos tvanai.

Plymouth, Pa. Praeitą visą savaitę aplinkiniai gyventojai parleido labai nelaimingą paojų. Upė Susquehanna umai iškilusi visus paupinius gyventojus pradėjo vyti į kalnus. Išgriovė keletą menkesnių namų, sunaikino daigtus, o ir patiems gyventojams įvarė nemažai baimės. Tvanai užliejo ir kitus aplinkinius miestus, kaip Wilkes-Barre, Pittsburgą ir kitur, išgriovė keletą tiltų. Dabar vanduo jau nusėkė, bet ledai tebelaiko užkimšę visą upę, — reikia tikėtis, kad tvanas, leidziantis sniegams, vėl atsinaujis.

Pašėlo maldingume.

Beal Island, Me. Čia atsirado kel-tas pamokslininkų „Holiness Society“, kurie priverstė gyventojus prie tokio maldingumo, kad daugelis iš jų atidavė Dievui per pamokslininkų rankas visus savo turtais ir net ketino aukauti ma-

žus vaikus. Ką išgirdusi valdžia išvyjo pamokslininkus į visus keturius vėjus.

Nubaudė vagius.

Washington. Augščiausias teismas išradęs kaltais zygnės vagystėje nubaudė tulą urėdninką Groff su jo šalininkais 2 metais kalėjimo ir užsimokėti baudos 10,000 dol.

Ištroškė kraujo.

Springfield, Ohio. Minia apie 2,000 žmonių 7 vasario išgriovė kalėjimą ir, nušvęte įdėtą juodveidį, išvilko jį ant gatvės, pririšę prie telegrafinio stulpo, o mėtė jį negyvą akmenais ir šaudyt iš revolverių. Nėgana dar to, padegė daugelį namų, kuriuose gyveno juodveidžiai, ir beabejonės butų dar daugiau pridarė žvėriškumą, jeigu nebutų gubernatorius atsuntęs kareivių, kurie vos ne vos įstengė sulaikyt terorą.

Lokomotyvai dėl Japonijos.

Philadelphia, Pa. Baldwin lokomotyvų dirbtuvė gavo nuo Japonijos skubiną apsteliavimą padaryti 24 mažo kalibro lokomotyvus; juos ketina užbaigti į 60 dienų ir skubinai išsiųst į Koreją, į karės lauką.

Mitchelis priešingas straikui.

Indianapolis, Ind. Ant angliakasių konvencijos, nesuitaikinant viršininkams unijų su kastynių savininkais dėl mokesčių, angliakasiai norėjo apšaukti visuotiną straiką minkštosios anglies kastynėse, bet Mitchelis su kitais urėdninkais galvą dėjo pertikrinimui angliakasių, kad velyg priimtų sumažinimą mokesčių, o ne straikuotų. „Ir vilkas sėtus ir ožka čielia“ — angliakasiai negali atsidžiaugti Mitcheliu, kad mokėjo išvengti straiką, kurio vargdieniai teip bijosi, kompanijos vėl gi nepasilikis neapdovanoję Mitcheliu, už jo „gerus norus“.

Amerikoniški karžygiai.

Wilkes-Barre, Pa. 13 kovodion susipiaustė peiliais keletas Maskolijos pavaldinių (lietuvų su lenkais). Mat jie susiginčijo, stodami — vieni už japonus, kiti už maskolius. Ar bereikia didesnių kvailių?!

IŠ GYVENIMO a.a. Stasio Malevskio.

Apie pirmesni savo gyvenimą a.a. Stasis nelabai ką mėgdavo pasakoti. Ką aš čia dabar noriu trumpai visumenei pranešti, tai nors yra nuo paties velionio sugraibyotos žinios, bet nėra anaipol kad butų pilnos. Tai yra, ką jis kaip kada išsitardavo, ir kas mano minty užsiliko, tuom noriu su vientaučiais pasidalyti.

A. a. Stanislovas Malevskis, miręs 17 d. vasario 1904 m. turėjo apie 35 metus amžiaus (kada gimęs — nežinau), ir gimęs yra Kanno gubernijoje, Zarasų-Ezeriunų (Novo-Aleksandrovsko) paviete, (kokioj apylinkėj — teipgi nežinau). Jis paeina iš ukininkų (krestjanin), ir jo tėvas buvęs daktaru, bet jis miręs dar Stasiui mažu tebeesant. Motina buvusi dukte kokio tų profesoriaus.

Velionis Stasis užbaigęs Vilniaus gimnaziją, kame ir jo motina buvo persikėlus ir laikė ant gaspados mokinius, įstojo į Petropilės universitetą, kame, regis, išbuvo trejus metus. Mokinosi matematiškame fakultete ir labai vargingai gyveno, nes visą pragyvenimą ir mokslo kaštus turėjo apmokėti iš lekcijų. Apie galą trečių metų universiteto gyvenimo, užėjo tuomet audra kratų, kuri draug su kitais studentais įkliudė ir a. a. Stasi (pas jį rado tulo politiško kalinio laišką), ir kuri užsibaigė tuom, jog daugelį iš universiteto išvyjo, kitus gi aštriai nu-

baudė, tarpe kurių kliuvo ir Stasis, nes jį išvezė Siberijon ant 5 metų.

Apie jo Siberijos gyvenimą teipgi neteko man daug dažnoti. Jis pasakojo, jog skaitydavęs latvišką laikraštį „Denas Lapa“, per ką išmokęs ir latviškai. (Latviškai jis galėjo ir pirma mokėt, nes Zarasų pavietas stovi ant Latvijos rubežiaus, ir retas tenykštis lietuvis latviškai nemoka. Rd.). Apart to jis mokėjo lenkiškai, maskoliškai, vokiškai ir praucuziškai.

Išbuvus Stasiui 5 metus Siberijoje, valdžia jam nedaleido apsigyventi didesniuose miestuose, bet ant kaimų. Toks suvaržymas Stasiui nepatiko ir jis neilgai trukus persikėlė už rubežin, iš kur 1894 m. atvyko Amerikon ir apsigyveno New Yorke. Čia jis su visu dvasios karštumu griebėsi už socializmo ir sutvėrė tarpe lietuvių Apšvietos Draugystę, kurios nedeldieniuose susirinkimuose a. a. Stasis aiškinauvo įvairias mokslų šakas. Tam pačiam mete aš sutvėriau New Yorke „Mildos Giesmininkų Dr-tę“, prie kurios Stasis man buvo didžiausiu pagalbininku; mat tuomet nebuvo jokių lietuviškų melodijų, tai gi Stasis ir pasiėmė taisyti lietuviškoms dainoms melodijas, pritaikindamas iš sve timtautiškų kompozicijų, kurių mano repertuare tuomet radosi, k. t. iš vokiškų, latviškų ir kt. Jis pats teipgi buvo viens iš pirmiausių dainininkų, nes turėjo puikų balsą I tenoro. Čia reikia primint, jog a. a. Stasis tada labai vargingai gyveno, bet nenorėjo imti pinigų nė nuo mus giesmininkų dr-tės už vertimą notų, nė nuo „Apšvietos Dr-tės“ už prelekcijas. Kartą aš padariau įnešimą „Mildos G. D.“ sudėt Stasiui šiek-tiek dovanų — visi sutiko, ir sudėjom apie \$10.00, bet tie pinigai vos per didį vargą tapo jam įs-

priausti, nors mes visi gerai žinome kenčiant jį baisų vargą.

1896 m. aš vieną syk gaunu nuo Stasio laišką, kuriame jau jis atsisako nuo darbavimosi už dyką. Vargas mat ir stipriausį žmogų perlaužia! Nuo to laiko aš jam už kiekvieną dainą užmokėdavau \$1.00.

Apie tą patį laiką Stasis u-mai patraukė ryšius su socializmu ir pamylejo anarkiją, bet jis buvo individualistas ir neapkętė jokių draugų, ar šios pakraipos jos būtų ar tokios.

1901 buvo gavęs vietą profes. lietuviško liežuvio valdžios vakarinėje mokslinėje Brooklyn'e, N. Y., su \$15.00 ant savaitės ir išbuvo visą žiemą. Ant ateinančių 1902 m. valdžia žadėjo mokėti daugiau, bet jis nuo tos vietos atsisakė, sakydamas, jog nenorįs pinigų nuo vagių! Jis sakė, jog jam nepatiko suveržimas mokslo. Lietuviai, palikę be profesoriaus, meldė Stasio, kad jis užsiimtų privatiškai mokinti. Jis prisizadėjo ir užvedė mokslinę pas save, liuosą anot jo žodžių, kur kiekvienas mokinis jam mokėdavo už vakarą 10 centų. Pas jį mokinosi ir mano moteris, mokėdama po 50 c. už valandą.

Bet ta mokslinė neilgai te-tvėrė.

1899 m. Stasis paliovė visai mėsa valgyti ir tapė pasekėju vegetarijonizmo. Paskiaus susinešė su spiritistais, į ką vėliau teip įsigilino, kad prieš kiekvieną valgymą jis klausdavo dvasių ar jam gerai tas valgymas ar ne. Juokingu tas išrodydavo, kur Stasis ir sveltur padavus valgyti sakydavo, busė pasiklausti dvasių, ir užsimerkęs pradėdavo su jomis šnekėti. Nuo to laiko jis visėjo silpnyn ir menkyn.

Apie tą laiką jis buvo vieną syk paimtas į beprotnamį.

A. a. Stasis iš jaunystės labai buvęs dievuotas, bet jau

budamas V klasoje tapęs nepataisomu materialistu. A part kitų ypatybių reikia paminėti jog velionis turėjo pastebėtiną atmintį. Jis į trumpą laiką po atvažiavimo Amerikon išmokė gerai angliškai ir rašinėjo į angliškų laikraščių moksliskus straipsnius.

Tiek trupelių paduodu apie mano draugą, kurie rasi teipgi susigadys vėlesnių laikų rinkėjui to tautiečio bijografijos. LEONAS EREMINAS.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Wilkes Barre, Pa. *Gravduys verksmai!* Atsitiko man užėti į vieną lietuvišką namą, kuriame atradau susirinkusių vyrų ir moterių apie 15 ypatų; ant stalo pastatyta skardinė su alumi, o po stalu stovi bertainukas alaus, kožnas vienas turi rankose po stiklą pripildytą tuom šelpiančiu nuliudime feniksu ir kuone kožnas vienas verkia.

„Aš, matydamas verksmą, klausiu: kas pas jus mirė? — Atsakė, jog nieks ne mirė. — Ko tad verkiate? — klausiu, vienas iš sėdinčių, vyras atvykęs Amerikon apie 9 metus atgal, pradėjo manę kvailinti, klausdamas ar aš skaitau laikraštį, — aš pasakiau, kad skaitau, — o ar-gi tu nieko ne žinai apie mūsų nelaimę? — sakau: ne žinau. — Tai tu, sako, vi siškai kvailas! Ogi, sako, ar negirdėjai, kad Maskolijos caras atsiuntė Amerikon savo tarnus, kad visus lietuvius atvykusius iš Maskolijos grąžintų atgal ir statytų laukan karės, ir kad iš New Yorko išvarė kelius laivus lietuvių ir lenkų. Aš tada klausiu susirinkusių kokiuose laikraščiuose anie apie tai skaitė — visi at sakė, jog nė vienas iš jų lietuviškai skaityti ir rašyti nemo-ka, tik tai aniems pasakojokoks tų anglas. Aš matydamas, kad tie žmoneliai pašken- dę pragare tamsybės, pradė-

jau jiems aiškinti apie mūsų liuosybę Amerikoje, ir pasisekė man pertikrinti tuos vargšus, kurie iš džiaugsmo kuone paskandino manę tame bertainukų alaus, ir dar iškelia-vo parnešti šnapso. Taigi, broliai ir seseris, mokinkimės skaityti ir rašyti, skaitykime naudingus mums laikraščius ir knygutes, kurios apšvies mūsų silpną išmintę, o ne duosimės juokties iš savęs svetimtau-čiams, kaip tasai viršminėtas anglas privertė verkėti apie 15 ypatų mūsų brolių lietuvių per jų tamsybę. Vieton ramavimo savę alum arba ka-zyromis raminkime savę mokė- lu; taisai mūsų ramybė, — Iš- ganytojas ir atpirkėjas.

Mokslo mylėtojas.

Waterbury, Conn. Atsi- rado čia pusprotis-lietuvis, kuris nežinia ar keno pamoky- tas ar pats sau susimislįjęs pra- dėjo pirmiaus teip vadinamus „dilioninius“ salioninkus val- dziai skusti, o dabar užvedė policmonus net ant per Sauru- saičio draugus uždėto kliubo. Kaip karčiamnikus teip ir kliubą miesto valdžia nemažai pinigiskai nubaudė. Jei bu- vo keno mokinamas, tai mokj- tojas dabar gali apgailėti, kad mokina pusprotį daryt blogą artimui. Siundytojas puspro- čių, ant sau nepatinkančių y- patų, gal dabar pasimokyti, kad apsiimantis daryt kitam blogą, gali tą padaryti ir pa- čiam mokytojui.

Darbams sumažėjus daug- mas lietuvių išvažinėjo į kitus miestus, o nemažai dar pasili- kę ant vietos sėdi ir laukia geresnių laikų. Bet ar bus kada „geresni laikai“, tai sun- ku žinoti. Norint sulaukt ger- esnio buvio, turi kiekvienas apie tai per visą savo gyvenim- mą rūpintis ir kiek galima prie- to prisidėti. Jei darbininkai lai- ką leis ir laiks pakol patįs per savę geri laukai ateis, tai gali- ma drąsiai tvirtinti, kad nie-

kad nesulauks. —

Kovo 1 d. V. Dilionis parė- jo iš kalinio, kur buvo laiky- tas suvirš du mėnesiu, už „iš- nevozijimą“ merginos Antani- nos Radaičiutės. Žmonėse eina paskolas buk zok. Sau- rusaitis gerokai Dilionį gelbė- jęs laike jo buvimo kalinyje, nes davęs reguliariškai \$2,50 ant savaitės, ant maisto. Ar- tai bloga mielaširdystė?! Jei- but zokoninkas nedaręs minė- tos mielaširdystės, Dilioniui nebutų reikėję teip ilgai už- trukti kalinyje. Parėjus Di- lioniuvi vel bus varžimasi tarp „tėvelių“, už aveles. —

Neseniai, čia apsigėdė trys- jauni tautiečiai ir pas visus ant vestuvių buvo rinkta tau- tiškiems reikalams aukos. Tas yra labai gražus paveikslas dėl- darančių visokias puotas lie- tuvių. Geistina būtų, kad nė- viena lietuviška puota nebutų praleista be mėginimo rinkti- aukas. —

Daugumas mūsų brolių lie- tuvių iš savo nesupratimo su- ambrina arba visai kaip cigo- nas arklį savo pravardę išmai- no, mislydami, kad išmainyta- daug gražesnė. Juk lietuviui- negali but gražesnė nė jokia- kita pravardė, kaip kad lietu- viška. O kiek mes čia turime iš lietuviškų apmainytų ant vi- sokių: Brown'ų, Miller'ų, Smith'ų, Stokes'ų, Burthes'ų, Sax'ų, Max'ų ir daug kitokių?! Senoje tėvynėj lengvai gali- pamislyti, kad tai kokių ang- liškų užkurių vaikai, o ne lie- tuviai su tokiom pravardėme.

Bažnytinis.

New Britain, Conn. „Vie- nybės“ 9 Nr. p. Trimitas iš- pludo Apšvietos d-stę ir jos- draugus perstatydamas už ar- dytojus tvarkos. Minėtos d-stės- draugai visi buvo susirinkę ant- teatro, kurį perstatė S. Dau- kanto teatrališka d-stė iš Wa- terbury'o atlošdami komedią „Geriaus vėliaus, negu nie- kad“, ir visi tykiausia užsilai-

ke, nes newbritaniečiai visur savę gerai veda. Jeigu p. Trimitas išpila tulžį už mažai surinktas aukas (surinko virš \$3,00 mokslaeiviams) tai kalta tame juk ne Apšvietos d-s-tė, bet patys rengėjai, kurie neįgarsino rengdami teatrą per laikraščius, ir blogas cr.s, kuris sulaukė daug žmonių.

Kun. Žebriui išdavus naujus „zakonus“ tuojaus pasirodė geri vaisiai, nes visos bažnytinės d-s-tės iš netė iš konstitucijų priverstiną ausinę. Kiti jau ir kišenius pradeda uždarinėti dėl „Dievo garbės“. Teip, teip, broliai! Geriaus padarysime, jeigu vietoje šelpę carukus, gelbėsime vienuolius įkliuvusius į carizmo natus.

Jonas.

Pittston, Pa. Iki užstojo gavėnia, mūsų miesto lietuviai atsižymėjo užvis vestuvėmis. Lietuviai beabejonės veda daugiau už kitas tautas; ypatin-gai sumažėjus darbui, pačino jasi kuris tik gyvas. Stebėtinąs dalykas, kad kitų tautų dvasiškija siunčia tarpe žmonių išlavintus tinkamus misi-jonierius, kurie visokiais būdais ragina jaunimą prie susituokimo. Lietuviams to viso nereikia. Tik viena randasi nelaimė, kad mūsų jaunieji po surišimo tankiai, vienas eina per vieną kalną, o antras per kitą. Pastarame laike mūsų apylykėje į mėnesį laiko net keturios jaunamartės išsi-nešdino po savo vėjų, o rodosi visos buvo drutai surištos. Kas tam visam kaltas? Kaltės randa-si įvairios; bet siulas veda kamuolį. Pirmutinė negera sėkla gyvenime jaunųjų, tai vaisius pasielgimo vestuvininkų. Pas lietuvius yra ne tikęs paprotis kvieisti į vestu-ves be skirtumo ypatų, kas tik pasipina po akimis. Daugumas gi eina visai nekviesti, nės žino, jog bus širdingai priimti, — gaus užtektinai pagirtuokliauti. Kiteip ir buti

negali. Sumisliaja vaikinėlis pačiuotis, juk anot lietuviškos pasakos, visą amžį vienstypis neišgyvensi! — tik dabar lyg iš naujo užgimęs ant svieta padeda mislyti apie ateitį, ir dienas praeities. Pamato, jog per kelioliką metų gyvenimo, prie vidutinio uždario, neužsiliko kišeniuje nė plikas skaitikas, — visi nuskambėjo į aludarininkų kišianių. O be pinigų, kaip sakoma — nė į dangų! Pirmiausia kunigėlis už surišimą baudžia dešimtinę, kaip kada ir dvigubai — sako: „lyg tu grinorius, kad nori gauti pačią tik už penkis dol., be Dievo palaiminimo“. Apie gyvenimą reikia rūpintis pačiam, bile busi surištas. Tadar negana: vedant pačią reikia pamylėti visi geri mylimi draugai, bet kaip pamylėsi su tuščiu kišianium? Reikia tada jieštoti bėžiulių tarpe mylimų ir nekenčiamų. Karčiam ninkas duoda ant kredito kokius du tuzinu bertainių alaus, pusę tiek gorčių degtinės; — valdzia suteikia porą policijan-tų su buožėmis, ir tada prasi-deda vestuvės, kaip sakoma, tikrai lietuviškos; alasas girtų girdėti per kelioliką gatvių, kad rodosi bakužių sienos su grius! Po visų apeigų ir palaiminimų stono moterystės prasideda daužymas bliudų, ir kuom daugiau bliudų sumuša tuom yra geriau! — užsibaigia nekarta daužymu galvų nepaisant ant policijos sargybos. Prisižiurint į mūsų vestuvininkų pasielgimą šlykštu darosi iš visų šalių, bet kaip šį visą blogą atitaisyti? Apie tai turėtų pasirūpinti mūsų dvasiškija kunigai, kurie šiadien ant šio visko žiuri su pasigėrėjimu! Girdėjau kartą tulo kunigo svodbininkam pamokinimą: „prisigerkite, sako, iki sočiai namie, po šliubui, tik neikite girti bažnyčion“. Mat nekarta ir kunigėliai turi užkaisti iš-gėdos, kada girti svodbininkai neįstengia vienas antrą bažny-

čioje sugaudyti. Iš visko ką čia pasakiau, mes galime per-matyti, jog mūsų jaunavedžių gyvenimas pakrypsta į vieną arba antrą šalį jau nuo prasi-dėjimo vestuvių. Apart blo-gų mūsų vestuvių papročių, randasi ir žmoniškai pasielgen-čių. Ypatin-gai jei veda teip vadunami šliuptarniai. 15 d. vasario mūsų bažnyčioje emė šliubą p. Kriaučeliunas, iš Brooklyn, N. Y., su žiup. Ur-šule Valaičiute, kurių vestuvės turėtų buti paveizda dėl dau-gelio Pittstono vestuvininkų. Bet ne apie tai čia norėjau priminti. P. Kriaučeliunas gyvena per nekuri laiką Pitts-tone, ir buvo apšauktas lygiai per kleboną, kaip ir gerus ka-talikus už šliuptarnį šiadien, kada p. K. prisiėjo vesti pa-čią, tai ir klebono širdis suminkštėjo. Vaikinas mat pa-siturintis, prietam nepasigailė-jo dvidešimtinės, ir užtai jo šliubas atsibuvo su visokiais palaiminimais — sugaudė var-pai, suskambėjo vargonų du-dos, sublizgėjo šviesios bažny-čioje žvakės, pagaliaus sedynės dėl jaunavedžių prisiartinio pa-lei patį Dievo veidą t. y. alto-rių. Nors kunigas šliuptar-nius keikia iš vienos šalies, tai iš kitos globia ir godoja, ir svarstant iš teisingos pusės, šliuptarniai geriau tinka ir Dievui ir žmonėms. S.

Baltimore, Md. Jau ne-kartą buvo „Vienybeje“ rašy-ta jog Baltimorės lietuviai sto-vi augštai protškame išsilavi-vinime ir iškalbume. Ir ne-dyvai: kiekviena darbavietė kriaučų — tai teip kaip par-lamentas, kiekviena karčiama — kliubas, kur publika susi-renka gražiam skaitliuje ir tarpe visokių lošių (kaulukais, kazyroms) apsvarsto įvairius viešus ir ypatingus žmonių rei-kales. Ypatin-gai daug mede-gos apkalbėjimui duoda šeimyniški reikalai, ir jų svarstyme baltimoriečiai yra labai

prasilavinę. Labiausiai išsi-dirbus dovana kritikos. Bėda tam, kuris papultų po Balti-morės kritika! Norint jis nu-vyktų ant krašto svieta, — tai Baltimorės kritika jį degis, kaip ugnis. Pekloį spirgėda-mas o da paminės.

Meilė tėvynės pas mus nė teip, kaip kitose vietose, kur teka sraunu upeliu be didelių pakilimų ar nupuolimų. Čion kad praiverzia, tai teip, kaip ugnėkalnis. Ir kančias ken-čiantiems ir mokslo trokštan-tiems ir visokiems tadā tenka. Štai neseniai Lietuvoje pagar-sinta aukos Baltimorės unijos — \$15 ant visokių reikalų. Kokia kur unija tiek aukauja? O kad zinotumet, kiek buvo išsyk paaukauta, tai dar jaus-tumete daugiau gėdonės dėl Baltimorės lietuvių. Pavasa-ryj pereitų metų unija iš liuo-sos valios uždėjo ant savo są-narių mokestį 12½ ct. tautiš-kiems reikalams, iš kurių su-sirinko per \$50, teip, kad ko-mitetas net pabijojo siųsti to-kią kruvą ant syk ir laukė iki šįmet. Tuo tarpu laikui bė-gant ugnėkalnis pradėjo aušt ir davėsi girdėti toki balsai, kad geriaus butų parodyt špi-gą, o pinigus pasilikti. Vie-nok didesnėji pusė sakė, kad to negana, šlovė galint nu-plyšt. O baltimoriečiai stovi stipriai už savo šlovę. Vargiai kur kitur rasi tokius patrio-tus. Per tai nedvyvai, jog stel-biančiu didumu balsų tapo nuspręsta siųsti \$15. Kiek a-part to paaukauta įvairiuose atsitikimuose — kad suskaiyt, tai ištikro aukose ant tautiš-kių reikalų baltimoriečiai nėra užsilikę užpakalyj ir tikrai neži-nia dėlko kitų kolonijū lietu-viai turi blogą supratimą apie mūsų judėjimą. Turbut už tai, kad čion apie S. L. A. nie-ko negirdėt. Tas teisybė. Čio-nykštė kuopaskaitliums sąnarių niekadōs nesigyrė ir su kito-mis kolonijomis nelenktynia-vo; galima sakyti tik skurdą

skurdo ir iki paskutiniam laikui ne šaltesniaus savo neturėjo. Bet pagal mano nuomonę, baltimoriečiai tuomi atneša didelę naudą Susivienijimui, jog prie jo nesirašo. Visokių nelaimingų atsitikimų čion gyva galybė. Daugelis prigeria ant sausos žemės, kiti patrokšta pavandeniais bevaikščiodami; o žmogus, gali sakyti nežinai ne dienos ne adnos, kada Dievas pas save pašauks. Pensylvanijos kasyklose ner tokio pavojaus gyvasčiai, kaip čionais. Ir Susivienijimas gali tik padėkavot baltimoriečiams, o ne šnaira akia žiurėt. P. M-u-s.

New Britain, Conn. 6 d. kovo kun. Žebrius pasikvietė policiją į bažnyčią į pagelbą rinkti pinigus „Dievi ant garbės“. Kunigo bernai tampė žmones einančius į bažnyčią, kad duotų pinigų, o pasamdyta policija laukė rankas ištiesusi, kad katras tiktai pasipriešintų kun. Žebrių bernams, tai tuojaus toks būtų pasijutęs dangaus karalystėj. Žmonės neša aukas Dievi ant garbės, o kunigas už žmonių pinigus samdo policmonus. Nelaimė mūsų Žebriui, kad žmonės ramiai užsilaiko, ir neduoda pulti į policijos nagus.

Trimitas.

Brooklyn, N. Y. Turiu čia pranešti smagią žinutę iš Brooklyn, nors tas jau biskį pirmiau atsitiko. Draugystė šv. Kazimiero įvedė į savo provas, idant kas susirinkimas būtų daryta kolekta ant tautiškų reikalų. Kaip visi pradėti darbai iš syk pamazi eina teip ir čia, žinoma, daug nesusirenka, bet su laiku pasidaugys, nes tai yra privalumas kiekvieno šelpti savo tautą.

Tuom tarpu prisijunčiu čia tuos pinigus \$3,13, kuriuos d-stė skiria pusiau tarpė moksleivių ir kankintinių.

S. Milauckas.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Harrison, N. J. nauja kp. 91.

Vincas Žiugžda
Andrius Dapkiunas
Jurgis Zubavyčius
Elzė Zubavyčienė

Hastings, Pa. 25 kuopa.

Juozas J. Ališauckas
T. Astramskas.
S. L. A. sekretorius

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Shenandoah, Pa.

Seni: Ign. Raša 60

Blad. Balčiunas 60

Juozas Medelis 60

A. Bridickas 60

L. M. Kazunas 60

A. Karpauckas 60

Ant. Audejaitis 60

St. Astramskas 1,20

Nauji: Seb. J. Mockaitis 60

Jur. Juzevyčius 60

A. Juzevyčius 60

J. Grebliauckas 60

Bern. Ročkus 60

St. Bukaitis 60

Jon. Grimalauckas 60

Fr. Jančaitis 60

A. P. Tabaras 60

And. Narijauckas 60

Jon. Žebraitis 60

Delray, Mich.

Seni: Mik. Močkus 60

And. Savickas 60

Mik. Kupčinskis 60

Sim. Urbantas 60

Lucija Urbantienė 60

Pet. Urbantas 60

Nauji: Ant. Gediminas 60

Izab. Sinkevyčienė 60

Vin. Gediminas 60

Torrington, Conn.

Seni: Ant. Stočkus 60

Pet. Grigaliunas 60

Pet. Malinauckas 60

Ant. Vokietaitis 30

Nauji: Ona Malinauckienė 60

3 egz. „Vaičiai: 30 eilės“ 1,50

Kaylor, Pa.

Nauja kp. J. J. Tumosa 60

V. Tumosa 60

K. Juozapaitis 60

Scranton, Pa.

Seni: Kazys Kubilius 50

Jonas Rastavyčia 60

Pran. Živatkauckas 60

Jon. Alianskas 60

Juoz. Petrikis 60

Piujušas Peseckis 30

Juoz. S. Judickas 60

Mot. Valentinavyčia 60

Kaz. Zorska 60

Stan. Šapranauckas 60

Vincas Žuklija 30

Juoz. Bruzas 60

Jon. Kliučinskis 30

Jur. Lesajus 30

Vin. Šunskis 10

Juoz. Urbanavyčia 25

Ant. Šalna 60

Adomas Juodžiunas 30

Nauji: Jur. Šalna (buves) 60

Liud. Leonas 30

3 egz. knyg. „Kaip ž. gyv.“ 30

Chicago, Ill.

Naujas: St. Tananevyčia 60

Springfield, Ill.

Nauja kp. Jon. Puida 60

Vin. Černiauckas 60

J. Makauckas 60

J. Žvingila 60

Mik. Kryžanauckas 60

D. J. Pušis 60

Pov. Bukevyčia 60

Selv. Katkevyčia 60

Mot. Navickas 60

Jon. Tunila 60

Aukų moksl. fondui 1,15

Boston, Mass.

Nauji: Step. Plekavyčia 60

Jurgis Pečelingis 60

Maynard, Mass.

Naujas: Fortun. Bagočius 1,00

Baltimore, Md.

Kriaučių unija 2,45

PASARGA: Kuopų vyriausybė

prie išdalinimo knygų tur

išjieskoti iš kiekvieno sąnario

pilną metinę mokesį, nes sąnarys

įmokėjęs kokį 10 c. negal

buti pilnu sąnariu.

At-išaukime įsiškverbė klaida

mano adreso vietoj 266 Sil-

ver str. įdėta No. 261.

T.M.D. Sekr. A. Ramanauckas.

Reikale darbininku delegato.

Mūsų Dayton, Ohio, darbi-

ninkų kuopa nutarėm persta-

tyti nuo savęs ant delegato į tarptautišką darbininkų kongresą Drą J. Šliupą, ir, maloniai prašydami, idant jis teiktųsi mums tame patarnauti, pavadame pastatyti ant kongreso šiuos mūsų norus:

1. Perstatyti viso svieto proletarijato atstovams Lietuvos padėjimą (Tą gali tik Europos lietuviai padaryti. Rd.).

2. Padėjimą lietuvių darbininkų Amerikoje, ir

3. Reikalauti liuosos nepri-gulmingos Lietuvos.

Tikiamies, jog godotinas vienautis Dr. Šliupas neatsisakys mums Amerikos lietuviams darbininkams parodyti savo prilankumą, ką jau yra parodęs kiek metų raštais.

Su godone

D. O. darbininkų kuopa.

Nuo paskutinio susirinkimo tarptautiško socialistų Bureau's.

Kaip praneša „Vorwaerts“ ant paskutinio socialistų susirinkimo pasiuntiniai buvo nuo Vokietijos — Kautski ir Singer, lenkiškai-vokiškos skirties — Rožė, Luksenburg, Prancuzijos — Vaillant ir Ciprini, Anglijos — Hunter Watts ir Quelch, Olandijos — Trielstra ir Von Kol, Maskolijos — Plechanov, Austrijos — Aller, Lenkijos — Valecki, Argentinos — Cambier.

Padavė įnešimus prašydami priimti pasiuntinius: armėnai, italai (š Amerikos), luksemburgiečiai ir socialistai britiškos Kolumbijos. Iš jų visų tik luksemburgiečiai gavo pripažinimą pasiuntinio.

Iš Sofijos tapo perskaitytas įnešimas, kuriame tonykščiai socialistai prašo viso svieto sądraugus energiskai užprotestuoti prieš Europos politiką ant Balkanų pusalio, paveldžią Turkijai skerti nekaltus gyventojus.

Toliaus tapo perskaitytas lietuvių socialistų partijos reikalavimas priimti pasiuntinis į busiantį kongresą. Perskaičius,

atsikėlė Rozė Luksemburg ir pažiškino, kad čia einasi reikalas apie skirtį lenkų partijos. Plechanovas tą patvirtino, ir dadurė, jog jis apie lietuvių socialistų organizaciją nieko negirdėjęs. Čia pasidarė daug svarstymų, apie priėmimą lietuviško pasiuntinio ir ant galo sutiko palikti apsvartymui paties kongreso.

Daug dalykų dar jie svarstė, kurie mus lietuvius neapeina, todėl tą praleisime.

Taigi, kaip matyt, mus pasiuntinis bus nepriimtas ant kongreso. Bet visgi mums būtina reikia ypatiskai ar raštu išaiškinti visam svietui tokius klaidingus apie mus manymus ir syki ant visados atsikratyti nuo lenkų bei maskolių globos. *M. Bridickas.*

Immanuelis Kantas.

I. Kantas, apie kurio lietuvišką kiltį „Vienybėje“ rašęs yra Dr. Basanavyčius (žr. No. 42 1900 m.) gimė Karaliaučiuje 22 d. balandžio 1724 m. ir tenpat pasimirė 12 d. vasario 1804 m. Taigi sukako lygiai 100 metų nuo laiko, kada pasimirė tas netik mūsų tautos titanas, bet ir visų laikų įtekingiausias metaphyzikas. Kaip tai navatna, kad šiadien mūsų „dvasiški gigantai“ nė vienu žodeliu nepamini to dvasės didvyrių didvyrio!

Kunigai Kanto philozophiją skaito už apgynėją dualizmo. Dėl šitos mat philozophijos yra du svietu: vienas yra prieinamas protui, temyjimui ir patyrimui žmogaus, o kitas apsireiškiąs įtikėjimui. Kodėlgi Kanto nė mūsų kunigai nepagarbina?

Į pusę amžiaus po Kanto pasimirimo subrendė gamtos mokslai, ir podraug gamtinė philozopija pasiekė tokį tobulumą, jog įsteigė išsklaidyti debesius prietarų ir saiku visų dalykų pastatyti gryną išmintį, su kuriaje Kantas vėlesniuose

metuose savo darbavimosi sujungė praktiską apveizdumą. Darvino evoliucijos teorija, lyginai kaip išvedziojimai mokslinčių, kurie jo pėdsakų ėjo, atrodė vienybę kilties visų gyvių, susiglitavimą visų galvų; mechanizmas pats išaiškino visus apsireiškimus ir neberekėjo jokios „teleologiskos“ priezasties kaip siekio gamtos.

Svarbiausiu Kanto veikalu buvo ir yra „Kritika grynos išminties“. Čia jis išgvildeno dogmatizmą viešpataujančiosios pažvalgos, čia jis atidengė visą vortinklį tikėjimo į Dievą ir, kada jis tą darbą pabaigė, jis palaidojo lavoną Dievo! Dievas ir nemirtinumas, aiškino Kantas, nėra atrodomi dėl grynos išminties. Anot Kanto, anoji esybė, kurią vadina me Dievu, nėra kuomi kitu kaip išmislu. Kada gi tas išmislas kilęs yra iš illiuzijos, tai nebutų galima jo sav išaiškinti, jeigu nebutų galimu daigtu kuomet-nors atrodyti buvimą tos illiuzoriškos esybės.

Savo „Kritikoje nuomoniamo“ (Kritik zur Urtheilskraft) Kantas duoda definiciją „grynos išminties“. Gryna išmintis esanti spēka supratimo su pagalba principų, kurie nepriklauso nuo mēklinimo, ir išdiskusijos, ar galimi yra tokie principai, susideda „Kritika grynosios išminties“.

Šitasai-gi veikalas ir istiesų turėjo didžiausią įtekmę. Nors 1781 m. Rygoje jis tapė spausdintas, tačiau iki 1789 m. Vokietijoje jis pasiliko mažai žinomam. Bet jau potam jis buvo mokslinčių garbavojamas. Veikiai paskrijo į svietą šimtai raštų, tai pritariančių, tai papriešinančių kritikai ir Kanto nuomonės įsiviešpatavo tarp žmonių, poetų ir philozopų. Tarp kitų garsių vyrų, Šillerio buvo vienu iš Kantatarnių.

Bet kodėl Kantas vėliaus mėgino gaivinti lavoną Dievo?

ar priedvarinis pamokslininkas Šulcas, su kuriuom Kantas sėbravo, jį prikalbino prie to? ar gal jis iš tikrųjų tikėjo, kad labumas ir nelabumas, žmoguje esantis, turi pasiduoti po „teleologiskų principu, aiškiant daigtą kaipo gamtos sieki“? Beveik išžiuri, kad Kantas manė žmones esant gyvuliais, kurie negali išmanyti teisybę arba bent jos neįstengia apkantoti!

Šiaip ar teip imant, tolygios nuomonės priverčia mūsų sche-lastikus ir bažnyčios bei valdžių ramščius perkunuoti prieš monizmą šiadykščių gamtos mokslų, kurie savo nuomoniamus remia ant prigimtinės evoliucijos. Jie mėgina parblokšti veikmę kritikos grynosios išminties, pakišdami žingeidiems papriešinimą praktiskosios išminties. Tačiau jų uolumas kenkia jiems patiems: žmonės atžįsta juos ir atspėja jų mierius. Darbai Kanto kaipo naikintojo dieviškos illiuzijos nesiduoda išnaikinti, ir iki jie yra, nukenčia vien melai jo „praktiskosios išminties“.

Valdzia Vokietijos veikiai įžiurėjo, kad su užsiuolimu ant Dievo gresė pavojus jos busenai. Nors Kantas nebuvo persekiojamas, už tatai jo mokytinis, nuosaikesnis už aną, turėjo nukentėti. Kada Fichtė savam laikraštyje „Philosophisches Journal“, buvo apgarsinęs raštą „Apie priežastį mūsų įtikėjimo, buk Dievas valdąs svietą“, Saksonijos valdzia konfiskavojo laikraštį ir pats Fichtė buvo gujamas ir persekiojamas. Fichtė atžino dalykų stovį ir todėl teip vienoje gromatoje rašo:

„Aš niekad netikėjau, kad jie persekioja mano tariamąją bedievystę (atėjizmą); manyje jie persekioja laisvamanį, kurs pradeda aiškiai šnekėti; juos, mat, lyg kokia šmėkla baido ans savistovumas, kurį mano

philozopija pažadina“. —

Kanto privatiškas gyvenimas buvo tykus ir labai reguliariškas. Kaip Sokrato negalima buvo prikalbinti, kad išėitų už miesto Athėnų, teip pat Kantas niekur iš Karaliaučiaus neatsitolino bėgyje 30-metinio profesoriavimo. Jis pasiliko viengungis per visą savo gyvenimą. Kanto būdas buvo pagarbus; uršus principuose morališkumo, tačiau meilingas ir švelnus apsiėjime; drąsiai, be baimės, jis gynė politiską valnybę ir tikėjo į žmonijos progresą.

Ar tad stebėtina, kad mūsų „dvasiški tėvai“ ne su malone tegali minėti darbus tokio vyro? *Šl.*

Nauji rasztai.

Jauniems kareiviams. I. S.-D. P., publ. 4. Tai yra trumpas atsišaukimas į lietuvius-kareivius. Jie galima laiškuose idėjus siuntinėti į Lietuvą ir lietuviams tarnaujantiems kareivijoje. Linkėtina idant jis butų visur paplatingtas.

Dykaviečių apmedziavimas. Patarmės ukininkams, pagal Aleksandrą Novickį parašė P. N. Tilžėje 1903 m., publ. 47. Pusėtinau naudinga ukininkams knygutė, nurodanti kaip tuščias ir nevaisingas vietas užvesti medeliais, kurie suaugę tampa naudinga medega dėl naminių padarų, vasarą priduoja apylinkėj grožę ir šviezybę, o žiemą pridengia gyventojus nuo vėjų ir speigų.

Sodžiaus vaizdeliai. „Budyne“ ir „Mėslavėžis“. Apy-sakutės iš sodiečių gyvenimo. Parašė Žemaitė. Tilžė 1903 m., publ. 24. Vardas Žemaitės, regis, jau nereikalauja daug ką apie jos piešinėlius kalbėti. Tos dvi apysakutės buvo patalpintos „Naujienose“, dabar jos išėjo atskiroj knygutėj. Vertėtų, kad kiekvienas mylintis pasiskaityt šviežio ir linksmo, nusipirktų tą mažą knygutę, o nepasigailės išleides po tą centų.

Mokslas tikėjimo ir doros. Paveizduose. Sulasytas iš ypačių autorių kun. K. Riedel J. Dr. Vertė A. Kalnietis. 1904 m. Spauduvėje „Žvaigždės“ Brooklyn, N. Y. Pusb. 214.

Šioj knygutėj sulasyti pa veikslėliai, kaip ir reikia tikėtis, stengiasi darodyti netikėliams apie buvimą Dievo, dangaus, aniuolų, ir kt. Čion yra tuoj visų pirmu pasenęs sofizmatas apie vištą ir kiaušinį, o paskui eilė tokių pusestebuklių ir užbaigia apie atsivertimą Volterio, kuris mirdamas, pamatęs kampe stovint velnią. Knygutės antgalvyj parašyta: „Tikėk, o suprasi“, — prie to pridėti, regis, nebereikia nieko.

Kas yra, o kas bus! (Pasi-kalbėjimas apie konstituciją). Darbininkas ir karalius. (Eilės). Antras pataisytas spaudimas. Išleido L. S.—D. P. Londone 1904 m. Pusb. 16. Prekė 10 k.

Trumpai sakant knygutės turinys šioks: Survilių kaimiečiai užvedė kalbą apie gir-dėtą bažnyčioje caro manifes-tą, ir, kilus ginčui apie jo pras-mę, nes vieni tvirtino kad ca-ras ketinęs įvesti konstituciją, kiti vėl manė kitaip, nuėjo vi-si pas mokintoją (Suvalkų gb. mokintojai yra lietuviai) ir paprašė jo išaiškinti kas tai yra konstitucija. Mokintojas mielai jų norą užganėdinda-mas išaiškino konstituciją mo-narkišką (Prusijos) ir respu-blikišką (Prancuzijos). Labai akyva knygutė ir velitina, kad kiekvienas pasistengtų ją nu-sipirkti.

Atsišaukimas Tėvynės My-lėtojų Draugystės į lietuvišką visumėnę. Su 2 paveikslėliais — mirštandios Siberijoje mer-gelės ir suretėžiuotų 5 kankin-tinių. Išleido T. M. D. Ply-mouth, Pa. 1904 m. Pusb. 8.

T. M. D. išleido tą laiškeli, su mieriu agitacijos tarpe lie-tuvių—viengėnių, ragindama žmones griebtis prie apsišvie-

timo ir kalbindama rašytis prie T. M. D. — Gražus pasiskaity-mas ir linkėtinas, kad vienau-čiai pasistengtų tą laiškeli praplatinti.

Kryžius. — Dvasiškas laik-raštis. Nr. 1. 1904 m. Išlei-džia O. Hinzman. Apie tą — kaip tuli net kunigai vadina — „davatkų laikraštį“, nėra ką daug sakyti, čion yra visko kas davatkoms reikalinga, o nieko kas atneštų naudą Lietuvai, kaipo tautai. Išimant straip-snelį p. Vaisganto „Ten gerai, kur mūsų nėra“ iš papasakoji-mų sugrįžusio Lietuvon ame-rikiečio, — skaitytojas nesigriaus, jei jį perskaitęs užvožs laikraštį ir padės ant lentynos.

Puškin v litovskom perevod-je, s kratkimi primiečanijami i predislavijem E. A. Voltera. (Puškinas lietuviškam pergul-dyme, su trumpoms pasargoms ir įženga). S. Peterburg. Ti-pografija imperatorskoj aka-demij nauk. 1904. Str. 48.

Šis veikalėlis yra išimtas iš „Sbornik Otdielenija ruska-ho jazyka i slovesnosti Impe-ratorskoj Akademij Nauk, t. LXXVII“. Jame yra įėjė a. a. Vaičaičio vertimai iš Puški-no—„Šykštus raitelis“ ir „Un-dinė“, iš kurių pirmasis tilpo knygutėj „Eilės Vaičaičio“. Apart to dar čia yra priglaus-ta vertimai iš Oniegino ir ke-letas iš kitų, daugiausiai mas-koliškų raštininkų, iš brošiu-rėlės „Lietuviškas šiupinis — I laida.“

Kaip „Šykštus raitelis“ taip ir kitos Vaičaičio eilės, nese-niai išleistos per T. M. D. yra be kinčių ir prisilaikant rašy-bos Kriaušaičio. Minetame-gi veikale prof. E. Volteris pa-duoda Vaičaičio rašybą, kuri kaip linksniavimuose taip ir kirčiuose ne visur su Kriaušaičiu sutinka. Kadagi Vai-čaitis nebuvo kalbos tyrinėto-ju, tik dainiumi, tai-gi p. Vol-teris bereikalo įnešę met į Aka-demiją Mokslo dar vieną įvai-rumą rašybos, kurių lygšiol

jau mes gan daug esame matę ir nuo kurių iš visų pajiegy bandome atsikratyti, mėgin-dami sutverti kaip galint vie-nodą raštenybę.

Isz visur.

Iš Romos praneša, jog po-piezius labai apsilpo ant akių, kad daktarai mena jį pilnai apaksiant.

„Viestnik Juga“ rašo, jog metalurgiškoje dirbtuvėje Ka-miensekoje, kur neseniai buvo didelis straiakas, valdžia pri-statė prie fabrikos 20 raitų policijantų. Juos užlaikys pati dirbtuvė, zinoma, nutraukda-ma ant tų kaštų nuo darbinin-kų mokes ties.

Erivanijoje aprinkio teismas nubaudė 3 armėnus už maištą 4 mėnesiais kalėjimo.

„Polit. Corresp.“ praneša, jog Macedonijoje iškilo išėivys-tės srovė, kuri nukreipta A-merikon. Sako, jog vietinė valdžia visai nekludo agen-tams, kurie renka burius kaip krikščionių, taip ir mahome-tonų išėivijų ir bugdina ant at-lantiškų laivų.

Pasimirė Mikalojus Michai-lovskis, garsus maskolių socio-logas ir publicistas (1842—1904 mm.).

Barmene, Vokietijoje, tulas Deditius, mokytojas realinės mokslainės taip primušė vieną jauną mokytinį, kad tas gavo uždegimą smegenų ir numirė. Valdžia ir mokslainių užveiz-da ant tiek pasirodė teisingos, kad privertė teismą išteisinti užmušėjį!

Odevaldene, Vokietijoje, teismas nusprendė tulą jauną vaikina ant pakorimo už tai, jog jis užmušė savo numyleti-nę, norėdamas išsisukti nuo mokesčių ant auklėjimo savo

meilės vaisiaus. Navatnas su-rėdymas mus šiadykštės drau-gijos, kuri, nerasdama kitą budą auginti žmones, numari-na dvi ypatas ant syk.

Šveicarijoje lygšiolai laik buvo daroma visokios paimės atėiviams norintiems naturalizuo-ties. Dabar tas budas tapo prašalintas, ir kiekvienas sve-timtautis lengvai gali tapti Šveicarijos ukėsu. Tą pada-vadyjusi tenykštė valdžia vie-nok atsisakė globti savo ukė-są, jei tas neatbuvęs savo ša-lyj karės pareigų įkliutų vėl tos valdžios naguosna ir taptų priverstas atitarnaut kareivys-tę.

Ispaniją amerikoni seniaus šelpdavo auksu, o dabar apdo-vanojo 11,000 zokoninkų, iš-varytų iš pilipiniškų salų, nors ji šito labo turi ir taip jau per daug, kad galėtų jų pakakti-nai pristatyt ant visasvietinių turgaviečių, jeigu tik atsirastų amatoriai pirkti.

Anglijoje, aprubėse Ashton-Lyne, medvilnės verpinyčių užveizda sutrumpino darbinin-kams darbo laiką iki 40 val. ant savaitės. Tas išėina vos po 6 valandas ant dienos.

Aukos kankintiniams.

Scranton, Pa. ant Galinauskio krikš.
J. Jancukas 25
J. Bružas 30
Smulkių 45
Išimant 50 c. lieka 50 c.
Brooklyn, N.Y. dr. š. Kazimiero 1,65
Prisiūsta iš „Lietuvos“ red. \$110,99
Buvo \$604,25
Isz viso \$717,37

Aukos mokslaeiviams.

Waterbury'o liet. neprigulmingi
per Zilincą 1,00
Brooklyn, N.Y. š. Kazimiero dr. 1,50
Scranton, Pa. 50
Buvo \$81,11
Viso \$84,11
Pasiūsta į „Aušros“ izdą \$76,86
Liekasi \$7,25

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

Pradžioje 10to amžiaus Danijos karalius Gorm III pamušo šalį Venedų, Lietuviai vienuok pataikė apsiginti. Mirus Gormui, apie 935 m. apėmė jo sostą sunus Haraldas II, Bloatand, kurs veikiai apėmė pirklybos miestą Julin, prie įtakos upės Udros, iš kur įgultinė į visas puses darė žmogžudiškus užpuolius. Laike vienos tokios karžygos, Sambiai turėjo gerai kailį išperti Danams, už ką žinoma šitie dantį griežė ant Sambių. Tad vienas iš sunų Haraldo, Hakvinias, surinkęs diktą žmogžudų gaują, atvyko į Sambiją ir pradėjo viską tenaikinti. Bet radęs tvirtą atspyrą, turėjo bėgti jieškodamas prieglandos ant laivų. Hakvinas padegė laivus, idant draugai negalėtų pabėgti, bet imtusi su priešais. Tad Danai apsigrižę pergalejo Sambius, didelę jų dalį išskerdė, o paskui, pagriebę jų moteris, paskyrė jas į savo pačias. Danai tad apsigyveno Sambijoje ir dave pradžią Sambijos Vitingams (Danams maišytiems su Prusais).

Vitingai su laiku pertrauke susinešimus su savo tėvyne ir nutauto, nors nenustojo su visu savo skandinaviško paėjimo. Vyriausia jų sodyba buvo vakarine dalis Samijos, o įpačiai apigardos Laptavos, Rudavos, Galtgarbės, Metenau ir Kvedenau. Jie išpažinojo Prūsų tikėjimą ir su jais sykiu kariavo už reikalus savo tėvynės, iš pradžios po vardu Risių, o paskui Vitingų. Atėjus kryzeiviams į Lietuvą, nekuri laiką jie kariavo su kryzeiviais, bet paskui priėmė krikštą ir stojosi kryzeivių įrankiu dėl naikinimo savo vientaučių, nekartą dalyvaudami kelionėse Struterių į Lietuvą ir Žiamaitiją.

X-tas amžius buvo vienas iš laimingųjų dėl lietuviškos tautos. Rusnės Variagai, užimti karėmis naujoje savo tėvyneje, suvis nejudino Lietuvos; Mozurai, užimti su naminiiais reikalais ar karėmis kitose šalyse, teipos gi nedarė Lietuviams nieko blogo. Lietuviai tuomi tarpu buvo užimti atnaujinimu senosios tvarkos, pagadintos per Variagus.

Tykos laike lietuviškoji tauta pasidaugino skaitliuje ir stojosi galinga. Tikėjimas buvo papėde galingumo; prie tikėjimo rišosi dorybė: baimė dievų, meilė artimo, geri darbai, prisirišimas prie tėvynės; paniekinimas gyvasties reikaluose apgyvimo dievų ir tėvynės — buvo svarbiausi prisakymai tikėjimo. Lietuvių tikėjimas buvo ryšiu, vienyjančiu tarp savės visas lietuviškas gentes ir su sykiu papėde politiško jų buvio. Globėju gi tautiško likimo buvo vyriausias kunigas, Kryvių Kryvaitis.

Visa tauta dalinosi į draugijas, kurių viršininkais buvo išrinktieji iš tarpo visų gyventojų. Tai buvo respublika, susidedanti iš daugelio smulkių ratelių, vienyjančiųjų tarp savės svarbesniuose reikaluose, palytinčiuose visus gyventojus atskyrų padermių. Atsitikus kare, visi rateliai vienyjosi tarp savės ir rinko vieną viršininką — vadą, kurio rankoje buvo neaprybuota dėl kelionės valdžia.

Chronikos atkartoja pribavimą antroj pusėj 10-to amž. į Lietuvą penkių šimtų ricierių iš piet-ryčių, po vada Palemono, matomai norėdamos įkalbėti didoką senovybę Lietuvos bajorams.

rams. Jeigu tokia ateivystė įvykė, tai galėjo, rasi, buti dalis užsilikusių Gerulių Meklemburgijoje, iš anapus Udros upės. Jie priėbuve jure, aplenkę Danų valdybas, įvažiavę į Kuriškąją pusę, po tam Gilija ir Niamunu nuplaukę iki Dubysai ir ten tarp Niamuno, Dubysos ir Jūros apsigyvenę. Palemoną chronikos padaro sentėviu viltos kunigaikščių šeimos.

Galop 10 to amžiaus Rusija krypo linkon vienvaldystės ir priėmė krikščionybę; Lenkija prie Mieczyslavo teip-pat. Lietuva-gi pasiliko prie savo tikėjimo. Kunigai krikščionių kassyk labiaus s'kelbė vengimą pagonų. Lenkija baimyjos, idant su Prusais vienval nereikėtų kariauti, ir todėl užmanė Prusus atversti. Tad dvare Lenkų karaliaus atsirado Vaitiekus, Pragos vyskupas, Čechas iš augštos kilmės. Jis buvo tapęs zokoninku, ir pametinas vyskupystę keliavo po Moraviją ir Vengriją mokindamas religiją. Boleslavas Chrobry priėmė jį Lenkijoje labai mandagiai. Vaitiekus užsimanė traukti ar pas Liutikus ar pas Prusus. Žinoma Boleslavas kalbino, kad eitų į Prusus, apie kuriuos Vaitiekus bus rasi girdejęs pasakojant Adalbertą, archivyskupą Magdeburgo, kurs pats buvo aplankęs Lietuvą aplink 960 m. Tad palydimas draugo Gaudento (Radost) ir kunigo Benedikto, su 30 kareiviu, jis laivu plaukė Vyslos upe. Gedanoje mokino žmones ir nekurius apkrikštijo. Buvęs labai iškalbus žmogus. Mare plaukė į Prusiją, ir priplaukė prie Aišmarių krašto pas Halibo, o laivą su kareiviais pasiuntė atgal. Liko pats su 2 draugais ir tuku. Išlipo ant salos prie ištakos upės Priegliaus: gyventojai juos vertė tuojau prasišalinti. Vaitiekui psalmus giedant, vienas iš tenbuvusių smagiai dunkstelėjo jam į krutinę su vairu. Potam Vaitiekus su savaisiais, sėdė į eldiją, nuplaukė ant kito upės krašto. Tai buvo subatos dieną. Pavakarėn jie atvyko į tulą žmoningą vietą, ir vyresninkas kaimo priėmė juos svetingai į savo namus. Kad žmonės buriais rinkosi, klausinėdami, ko tas svetimtautis atvyko, Vaitiekus ėmė niekinti jų dievus, o girti krikščionių dievą. Tad žmonės įpykę grasino jiems mirčia, jeigu iki rytui neiškeliaus atgal; matomai jie svettaučiams netikėjo. Nakėiai atėjus, keleiviai persikėlė ant dešinio upės kranto į Samiją. Vienam kaime, tur but artymais Pilavos, praleido 3 dienas. Jau keleiviai sątaravosi, ar velyk neapleisti Prusus. Vienok leidesi toliaus į kelionę, giedodami psalmus, ir apie pietus išėjo iš girės į gerai apdirbtą lauką, kur pasimeldę atsigulo pailsėti. Nežinojo, kad jie ėjo per šventą girę ir gulėjo ant švento lauko, prigulinčio prie tulos Romovės, kas svetimtaučiams uždrausta buvo po mirtina bausme. Miegančius aspito įnirtusi gauja pagonų, ir visus virvėmis suraišiojo. Vaitiekui tiešyjanč savuosius, tulas Sigevotas su jėtimi užgavo į krutinę, potam 7 kiti žmonės pervėrė jį vilyčiomis, ir tad 20 d. balandžio 997 m. ans pasimirė. Sukurstyti žmonės nukapojo galuves, galvą pasmeigė ant augšto virpčio, lavoną pametė nepalaidotą. Gaudentas ir Benediktas, surašioti, vėliaus atgavo liuosybę ir sugrižę į Lenkiją pranešė liudną žinią apie Vaitiekaus mirtį.

Vaitiekaus misija nenusisekė dėl jo nemokėjimo apsieiti su tenbuviais, kurie teisingai juokėsi iš jo kaipo „senos varlės“. „Ne tai, kas yra geresniu, bet tai, kas esti pripažįstama už geresnį, patraukia žmones. O ką-gi Prusai galėjo naujame moksle už geresnį pripažinti negu savamjamė? — Traicė? — toji juk jau sostą turėjo jų šventame ažuole. — Mirtį sutai-

kinimo? — koznas kryvė mirė už jų nusidėjimus. Dangų ir pragarą? — jie turėjo abudu, ir jų dangus siulė gražesnes linksmybes, negu vien žiurėjimą į jiems nežinomą dievą. — Tolimą popiežių? — jie dar nematė priežasties, kam turėtų savąjį numesti. — Nepriimnius pasninkus? — saviems dievams jie tarnavo su pilnais kaušais" (Kotzebuve). Ar gal būtų popiežius kitaip apsiėjęs, jeigu Chyniečių misijonorius būtų ėmęs skelbti mokslą Konfuciaus bažnytinėje valstijoje? Neabejotina yra, kad ne krikščionių mokslas, bet landų mokiniojai buvo neapkenčiami ir persekiojami kaip gadintojai viešos romos. Vėliaus buvo pastatyta bažnyčia ant nužudymo vietos, ir ten piligrimai traukė ant Sekminių, apdovanoti popiežiaus Eugėnijaus šimtu dienų atlydų. Teip gi vyskupystė Samijos tapė įsteigta ant garbės vyskupo Adalberto (Vaitiekaus).

Boleslavas pasiuntė paslus išpirkti lavoną, už kurį Prūsai reikalavo tiek sidabro, kiek svėrė lavonas. Pirma jį Lenkai palaidojo Trzemieszne, galiaus lavonas pateko į Gniezną, nors ir čion neramus jam buvo buvimas. Kad mirus Mieczyslavui II Lenkijoje kilo netvarka, tai Čechai įsiveržė apgulo Gniezno miestą. „Lenkai atsisakė paduoti miestą. Pavelyjant Čechų kunigams, Čechai ėmėsi už šturmavojimo, o kad Lenkai patėmyjo, jog miestas ilgiaus negalės laikytiesi, jie paslėpė kuną šv. Vaitiekaus ir pakišo į vietą tojo lavono sugautą Čechą, kurį buvo tam tyčia paskerdę. Čechai įėmė miestą ir išsivežė su didele iškilme lavoną savo tautiečio į Pragą, prieš kurį kaip prieš šv. Vaitiekų dar šiandien tebesimeldžia". (Gochring, I. p. 61).

Vaitiekaus nelikus, sako, „veikiai mokintas Benediktų kunigas Bonifacas, giminaitis cėsorius Ottono III, traukė į Prusus apaštalauti; bet po tulo pasisekimo ir tasai tapė nukoneveiktas. Matomai yra dar drutesnis pas žmogų pageidimas, drutesnis už gyvenimo linksmybes; beje pageidimas pravaisinti savas nuomones!

Lietuva XI šimtmeteje.

Dabar Lietuva turėjo iš rytų galingą Rusijos viešpatystę, o iš pietų pusės sudrutėjusią Lenkiją. Toms savo tarpe besivaidijant, Lietuva turėjo ramumą, nors netruko pastangų Lietuvius lenkti ant krikšto. Ant apaštalavimo tarp Lietuvių pasimasino kanonikas iš Magdeburgo, *Brunonas*, giminaitis Ditmaro, kilto kronikorius ir vyskupo Merseburge, kurs pabuvojęs Italijoje užsimanė skelbti evangeliją tarpe šiaurės tautų. Popiežius Sylvėstras II ragino jį prie tokio užsiėmimo ir pakėlė į archivykupus šiaurės pagoniškujų šalių. Cėsorius Heinrikis jį maloningai priėmė, o archivykupas Degino Merseburge apaštalą įšventino 1004 m.

Pasibaigus karei Boleslavo Drąsuno su Vokietijos cėsoriumi, archivykupas Degino kako į Lenkiją pas karalių dėl sądaros sudrutinimo, o su juomi drauge atkeliavo teip-gi Brunonas 1005 m. Karalius ir Lenkų ponai žadėjo apaštalui visu kuomi gelbėti. Rods kliučia buvo Boleslavo kerštavimai nevien su Slavėnais anapus Udros, bet teip-gi su Jatviais, o įpač Prūsais, po to kaip Vaitiekaus lavonas tapė pergabentas į Lenkiją. Tad Brunonas atidėjo tuomsyk savo kelionę, bet už tai stengėsi apsipazinti su papratimais ir kalba šiaurinių gyventojų. Tad 1008 m. Bruno, kaip popiežiaus legatas, leidėsi į Kijevą drauge su dviem Benediktiniais, Jonu ir

Benediktu, ir 16 krikščionių. Kilus čion naminei karei, Vladimiras su kariumene Variagų ir Obotritų apgulo Kijevą, ir miestą įėmęs apkalino teip-gi archivykupą Brunoną su jo palydovais. Kaip Variagų nevalninkas jis pateko į Pabaltijos šalį, kur atgavęs liuosybę ėmė žmonėms skelbti evangeliją. Rods liaudis jį priiminėjo, bet valdzia kuningų grasino mirtimi, jeigu nebėgs iš šalies. Galiaus jis atkako į Prusiją; perėjęs per Galindiją, Bartniją, Nuodreviją, atsidurė Szalavonijoje. Turbut Brunonas čion ilgiaus užtruko, nes sągadyniečiai vadino jį apaštalu Rusnės. Po 8 mėnesių pamokslininkavimo, ant rubežiaus Rusnės ir Lietuvos, kur nors ant krantų Širvintos ar Šešupės, iš nejučių aspito jį ginkluota liaudis ir suėmė drauge su jo bendrais¹⁾. Veikiai po tam visi tapė nukoneveikti, turbut 14 d. vasario 1009 m. Boleslavas Drąsunas išgirdęs apie mirtį apaštalų, išpirko jų liekanas ir parveždino į Lenkiją. Norėdami išversti valdzia Kryvių Kryvaitėio, apaštalai patys galų atrado. Hartknochas sako, kad nepoilgam teip-gi Benediktas, Petras ir Mikalojus kiito beskelbdami naują tikyba Prusams. Mat atvertimo geidulys, lyg stepuose ugnis, kassyk labiaus platiuosi tarp krikščionių.

Tačiaus Prūsai įsikabinę laikėsi tėvų tikėjimo, siubavo tik pergalėtais budami, o laimėdami vėl grįžo atgal prie savų vierų. Kruvinos karės, apgėdinusios du šimtmečiu, atnešė žmonijai gėdą, o mokslui Kristaus jokių vaisių!

Krikščionims mirstant, Boleslavas Drąsunas rįžosi atkeršyti ir užimti žiames pagonų. Todėl 114 m. įsiveržė pats karalius su didele kariumene į Kelmų šalį, žiemos metą. Mažai radę atsparos, Lenkai įėmė ir suardė drutvietes Radinė, Onedą ir Grevožę. Boleslavas veržėsi gilyn į žiamę, ir arti Balgos, Natangijos provincijoje, prie sątakos upių Frishing ir Beisseln suardė Romovę, sutruškino stabus dievų, kuningus išžudė, tarp jų Kryvių Kryvaitį — Levailą. Žmonės įveikti pasidavė, prižadėdami mokėti duonį ir priimti krikštą. Sako upė Osza pastojusi rubežiumi, ir ant jos kranto Boleslavas pastatydinęs geležinį stulpą, ten, kur šiandien randasi vietovė Slup, 1015 m.²⁾ Bet veikiai, karaliui su kariumene sugrįžus į Lenkiją, liaudis, papratusi prie valoybės, išgujo Lenkų valdzia iš visos šalies: visos lietuviškos gentės subruzdė už užmušimą jų vyriausio kuningo Levailio!

Veikiai po Lenkų antėjimo, Danai, viespačiai tuomet marių, užpuolė ant Samijos, viską pustydami. Mat mirus Haraldui III, Kanutas Didis įgyjęs Danijos sostą 1016 m., užsigėidė lietuviškų pajurių, ir pasiuntęs drutą laivynę paėmė netik Samiją, kur laikė savo gvardiją, vadinamą Thinglith, bet jam nusilenkti turėjo ir Ziamaitija.

1) Viperto pasakojime apie mirtį šv. Brunono mes randame paliudijimą, kad Prūsai gyveno po valdzia smulkių valstinių gentės valdymierių; teip, anot to pasakojimo, šv. Brunonui sekėsi vieną Prusų valdymierį. Netimerį, prikaltinti, kad priimtų krikštą drauge su žmonėmis, kurių buvo 300 vyrų, bet už tai potam valdymieras susiediškos skryties užpuolė ant valdynės Netimerio ir nukoneveikė misijonorius (Historia de praedicatione episcopi Brunonis).

2) Vienok ažuolas net į 300 metų vėliaus tebstovėjo sveikas! Jeigu Boleslavas teip įveikė Prusus, kad jie duonį mokėjo, kam jis pergalės ženklą nepastatydino palei Niamuną, ažuot Ošoje? Kodėl jis Vaitiekaus lavoną išpirko, kad jis būtų galėjęs jį atgal gauti po prievarta? Matomai čion tik Lenkai bereikalingai pučiasi....

(Toliaus bus.)

Didis susirinkimas!

Elizabeth, N. J., 20 d. kovo, parengia T. M. D. kuopa susirinkimą ir diskusijas, kas atsibus P. Balinoko svetainėje, 218 First st. Prasi-dės 3 val. po pietų. Bus priėmimas naujų sąnarių ir užsismokėjimas senų Visus lietuvius ir lietuves meilingai užprašome atsilankyti. *Komitetas.*

Extra-mitingas!

Shenandoah, Pa., 23 k. S. I. A. užprašome visus sąnarius ant extra-mitingo, kurs atsibus 20 d. kovo, nedėlioje, 3 po pietų, Vilkinsono sve-tainėje Main ir Lloyd st. Bus svar-stomi svarbūs dalykai, kas link atei-nančio seimo. *K. J. Jurevičius.*

O kas čia?

Ar nori knygos, kokios dar lietu-viškoje kalboje nebuvo, iš kurios ne vienas gali pasinaudoti: 1) Maizie-šiaus mokslas, kurs pamokia daryt visokius stėbuklus. 2) Knygelė pa-mokinanti kaip kazyruoti iš pinigų, ir daryti kitas visokias šukas ant kortų, kaip išdėt kortas ir įspėt sau ar kitam laimę ar nelaimę. Abidvi knygos kaštuoja \$1.00. Adresuokit: Anna Intas, P. O. Box 1228, Waterbury, Conn

Puikus ballus!

Parengia Brooklyn'o, N. Y. S. L. L. 1 kuopa 26 d. Kovo, subatos va-kare, 7½ val, svetainėje 81 Metro-politan ave. Tai bus dailiausias vak- karas, muzika, šokiai, gardūs gėri-mai ir valgiai; kiekvienas bus mei-liai priimtas ir, apart tikielto, niekas nekaštuos. Tikietas: vyrams \$2.00, moterims 50c. Tikietus pasirupin-kite iš anksto, nes paskui nebus ga-lima gauti. Sirdingai visus užkvie-čia *Komitetas.*

Pajieszkojimai.

Pajieskau savo pusbrolio, Vinco Kviečiuno, Palenkių kaimo; 18 metų kaip Amerikoje. Teipo gi Antano Šniokio iš Serbintynės. Meldžiu at-sišaukti ant šio adreso: Antanas Jurgelionis, 217 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Apgarsinimai.

Šiuom pagarsiname jog i red. „Vienybės“ tipo prisiųsta tikiety izslaimėjimui 1000 do-vanotų p. Naujoko cigary, naudai mokslaeivių. Todėl norinti gauti tų tikiety, tesi-kreipia į „V.“ redakciją.

Dėl visu dykal gerymas:

Ar tai reiktu Lietuviams tiek pini-gų pragert ant svaiginančiu gėry-mų? Kad susidėtų tie pinigai ką praegre per mėnesį, butų keletas šimtukstančių dolerių, už kuriuos galėtų nusipirkti savo locną Bravo-rą. Jeigu žmonės gertų po šiom vardu gėrimą.

„Hydrogen Oxide“ kurs jusų na-muose turi rasti, geriant šą laimin-giause visiems žinoma gyduolė dau-gelį ligų prašalina: Turime tres atskires gyduoles nuo, Džiovos, Re-matizmo, Dantų gėlimo į Skorbuto, Papuokus nugydyt, Plaukų slinki-mo, sulaikyti ir sutankyti ant pra-plikusios galvos, Pleiskanas išnai-kyti. Teipgi turime vaistą dėl iš-naikinimo plaukų, kad barzda ne-reiktu skust, arba Moteris turi ant apgimimo ilgus gyvaplaukus, mes esame *Specialistais iš Karaliau-čiaus*, ant jusų užklauso duosime greitai atsakymą.

Koenigsberg Med., Co. Specialists.
bx. 160, Sta. W. 220-222, S. 8 st.
BROOKLYN-NEW YORK.

**H. A. MEDOFF'S
TIKRA
LIETUVIŠKA TRAJANKA**

GENUALIŠKI IR EUROPIŠKI PHARMACISTAI.
Atkeliavo iš seno krajaus ir apistojo po No 151 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Yra tai tikri dirbėjai Europiskų ir Amerikoniskų gyduolių. Su-daro kuogeriančius ir specialiskiančius receptus. Prilanko trajanką nuo atsakančiausią ir visiskai tikra lietuviška trajanka. Visi atsilaukimal bus teisingai ir reguliariškai apžiurėti, su visais už-ganėdinimais. Su guodona.

H. A. MEDOFF,
151 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Lietuviškas Kriaučius.

Nauja zinia dėl lietuvių Springfield ir apygardės.

Laikau už pareigą praneštie gar-bingioms tautiečiams, jogei sš po ilgmetiniam tyrinėjimui ir didžiau-siam praktikui, galiausiai pradėjau savo dirbtuvę, kurioj išdirvu visokius rubus, didžiausiam išsirinkime, pagal vėliausius modelius už prieinamą pre-kę. Mano dirbtuvę randasi ant vir-šaus V. Raugialio saliuo. Reikalau-jantieji kreipikites prie savo, zydu darbais nesidžiaugsite. Visi pas J. K. Makaučką, ba tas lietuvis visus puikiai aprėdys.

J. K. Makaučkas,
807 E. Washington, st.
Springfield Ill.

Anglis.

Pea \$2.00 su atvežimu.
Chest „2.75 „ „
Stove „2.75 „ „
Rissinger Bros. & Co.
Abudu Telephonai.

SILPNI VYRAI.

Visiems reikalaujantiems daktar'sz-kos pagalbos pasiunstu garsaus daktaro recepta dykal. Ne C. O. D., ne apga-vingus gydymo sampelius. **Perskaityk szita apgarsinima.**

Šis kra parasytas dėl vyrų, turinčių engriauta alstema per ledykumą savo jaunų dienų. Klau-nyk mano rodos. Perstok gydytis su „sempeli-nėmis“ gyduolėmis, elektriskais dirzais, „speci-aliskoms“ patentuotoms gyduolėms ir kitokio-mis apgavystėmis. Diržas negali tave išgydyti, o nuolatintis gerymas ar vaigymas visokių medicinu sugadys tau vidurius, užnuodys tau sistema, teip kad liga stoisia nelisgydoma.

Keletą metų aš kentėjau liga jaunystės klaidų: buvau nerviskas, turėjau na tilius nubėgimus, varicocele, stoka vyriškumo, silpnai pomioti, stoka gyvumo, ambicijos ir dirzios, jaučiau sunkinybę, sumažėjimą lytiskų dalių ir t. t. Mėginau gydy-tis viskom, kas tik są rodijo, bet vieton geryn, sveikata šjo blogyn. Ant galo buvau priverstas keltauti į Europą ir kiauiti rodos geresni dakt-aro, kuris mane ir pagydė. Receptus to garsaus daktaro, kuris aš pasigydziau, turiu ir šiandien savo rankose, nes žinau kaip tai sunku buvo pa-sigydyti, todėl aš pasirizau ir kitus pagolbėti to-kioms ligoms sergančiams. Kas pas mane atei-sauk per laiska, aš kožnam pasiunstu dykal kop-iją to garsaus recepto uzdarytoje gromatoje drange su reikalingsis pamokinimais kaip gydy-tis. Receptas bus parašytas teip aiškiai, kad pa-gal jį kiekvienas gerosnis aptiekorius gyduoles sutaisys. Paklausyk mano rodos, o pamatys kad visiskai išsilydziai.

Nepalaukyk manęs už kokį šarlataną kaip kad tie, ką siluo gydymą dykal, diržus dykal, rodas dykal galpo mesgerę ant sugavimo žuvių — kad paskul iš jų pinigų viloti už netikusias ir pavoj-ingas medicinas slunatomas C. O. D. Aš nieko nelunčiu C. O. D. ir neturiu nieko parduoti; var-dą-gi tavo užlakytu slaptoje. Jeigu mane aprasi neteislingu, turi tiesą s:ame pašlame laikraestyje apgareinti mane apgaviku. Už mano klapatą as paprasai tik 50 c tada, kada išsilydzys. Daut-giau nieko nereikalauju ir neprašau kad man slunatum pinigų piamiau pakol visiskai nelis-gydyt. Rašyk man šiandien, nes gal sis apgare-i-nimas kitu syk nebus siame laikraestyje.

Atmintk, kad tu gaunai receptą ir visus reika-lings pamokinimus dykal ir nereikalauji nieko mokėti pakol visiskai nelisgydziai, tada užmokeši man 50 c. Adresuok:

C. Bentston, P. B. Box 655,
CHICAGO, ILL.

**HOTELIS
K. Strzeleckio.**

276 E. Main str. Plymouth, Pa
Uzlaike visokios degtines, vyno, skanaus aluocio, puikiai kvėpiančiu Cigarų, ir reikale suteikia draugišką rodą. Jeigu nori linksmai laiką pra-leist ir išgirst skambinant ant forte-pijano puikias meliodijas, tai tik užeik pas **K. Strzelecki.**

Hei! Vyrail Skaitykit!

Ar nori pinigų greitai ir teisingai į Tėvynę pasiųsti? Ar nori laivakor-tės ant pigausių ir geriausią linijų? Jeigu teip! tai kreipkis pas seniausią lietuvišką Agentą Juozas M. Sarcō-ka, o jis atliks viską geriausiai. Pas jį teipgi gausi puikaus Alaus, Vyno ir Cigarų, geriausia užeiga pakelevin-giems. Telefons: Bell East 936 A.

J. M. SAROCZKA,
471 Collinsville Ave.
East St. Louis, Ill.

**Lietuviškas kriaučius
Pr. Faltinaitis.**

Turiu visokių materijų, kokių tik kas nori, gali pasirinkti. Padarau siutus pagal naujausią madą, pui-kiai tinkamus, dručiai ir už priei-namą prekę. Teipgi senus siutus pertaisau ir duodu gvaranciją, jo-gei darbas kiekvienam patiks.
310 E. Market st Wilkes-Barre, Pa.

TIKTAI 25 CENTAI

uz tuzina popierų rašymui groma-tom, su visokiom pavinčevonėm ir su gražiausiom kvietkom pagražin-tos; o ant kitų vietoj kvietkų prili-pinti gražus koliorovi abrozėliai; žo-džiu sakant, gražiausios popierės ant pasaulės, ir prie kiekvieno tuzino pridėdam puikų auksuotą abrozėlį, O 5 tuzinai už \$1.00. Atidaromi abrozėliai arba altorėliai po 15 ct, gražesni po 20 ct. Popieros dėl gromatų rašymo su auksuotais kraštais ir atidaromom kvietkom, už vieną 10 ct., gražiausių už vieną 15 ct. Užlaikom didelę krātuvę visokių knygų. Atsiųsk savo adre-są, tai gausi mus kataliogą, iš kurio pasirinksi, ką norėsi. Reikalaujam pardavikų ir duodam gerą uzdarbį.

Adresuokite teip:

A. Žvingilas & co.
P. O. Box 234,
LAWRENCE, MASS.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communica-tions strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-culation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdele-ers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Adresai Cent. vyresnybes, SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Prezidentas Jonas Tareila,
677 N. Riverside st.
Waterbury, Conn
Vice-prez. Vinc. Ambrasevyčia,
180 Ferry st. Newark, N. J.
Sekretorius Tam Astramskas,
943 S. 2nd st. Philadelphia, Pa.
Kasierius Tam. Paukštis,
123 N. Main et. Pittston, Pa.
Kasos } Piušas Birštonas,
 } Shenandoah, P.
globėjai } Vinc. Gradeckas,
 } 70 Union st. Pittston, Pa

Dr. J. Szliupas,
328 Federal str. Philadelphia, Pa.
47-50-A (Keystone Telephone)